

Voorwoord

Als afsluiting op het vierde jaar CMV heb ik gekozen voor het onderwerp: Kinderwerk op Aruba. Dit omdat ik zelf uit Aruba kom en interesse heb in werken met kinderen. Dit stuk dient als onderzoek naar de beste Nederlandse mogelijkheden die toegepast zouden kunnen worden op Aruba. Ook wordt onderzocht welke mogelijkheden er al op het eiland zijn. Als afronding van het stuk worden er aanbevelingen geven die van belang zijn voor het idee: kinderwerk op Aruba.

Met dank aan de opleiding CMV, de steun van mijn ouders en mijn eigen doorzettingsvermogen wens ik alle lezers veel plezier.

Chantal Beke

'Nothing is a waste of time if you use the experience wisely'. (A. Frank)

Inhoudsopgave

	Inleiding		3
1	Kinderwerk in Nederland		6
	1.1 Kinderwerk in Nederland		6
	1.2 Kinderopvang in Nederland		7
	1.3 Brede school	9	
	1.4 Naschoolse en buitenschoolse opvang	13	
	1.5 Samenvatting		16
2	Kinderwerk op Aruba	17	
	2.1 Aruba	17	
	2.2 Organisaties voor kinderen		18
	2.3 Naschoolse opvang	20	
	2.4 Barrio's op Aruba		20
	2.5 Samenvatting		22
3	Waarom kinderwerk op Aruba		23
	3.1 Kinderopvang		23
	3.2 Brede school	25	
	3.3 Na schoolse opvang		28
	3.4 Samenvatting		29
4	Bijdrage CMV aan kinderwerk op Aruba	30	
5	Is het mogelijk?	34	
	5.1 Expertise van de Cmv'er	34	
	5.2 Geschikt kinderwerk voor Aruba	36	
	5.3 Competenties van de Cmv'er	38	
	5.4 Conclusies en aanbevelingen	39	
	Nawoord	42	
	Literatuur	43	
	Index	45	
	Bijlage		

Inleiding

Het sociaal cultureel werk sluit aan op de leefomstandigheden, behoeften en wensen van haar potentiële deelnemers, in dit geval van kinderen. De omstandigheden waaronder kinderen opgroeien, veranderen steeds. Om de functie van het sociaal cultureel werk aan te laten sluiten op kinderen is het van belang kinderen van nu te begrijpen en om niet alleen vanuit de eigen jeugdherinneringen naar kinderen te kijken. Het is van belang steeds weer na te gaan hoe maatschappelijke ontwikkelingen doorspelen in het leven van kinderen. Het sociaal cultureel werk kan op die manier haar functie beter op kinderen afstemmen.

De laatste tien jaar is de aandacht voor kinderen meer gericht op een leeftijdsgroep die apart en zelfstandig is. Er is meer aandacht voor de beleving van kinderen. In de media is er meer aandacht voor de positie van kinderen. Ook vanuit de commercie wordt er anders naar kinderen gekeken. Kinderen worden benaderd als een zelfstandige doelgroep en in reclames en advertenties wordt er rechtstreeks naar hen gericht.

Maatschappelijke ontwikkelingen hebben ook invloed op de positie van kinderen. Het is afhankelijk van de omgeving en het milieu waarin kinderen opgroeien, hoe zij met deze ontwikkelingen in aanraking komen. Omdat het sociaal cultureel werk voornamelijk gericht is op kinderen uit achterstandssituaties is het van belang te bekijken hoe deze ontwikkelingen daar doorspelen. Kinderen hebben per definitie een marginale machtspositie. Hun belangen worden door volwassenen vertegenwoordigd en de belangen van volwassenen zijn niet altijd de belangen van kinderen (Hajer, 1990).

In de vrije tijd kunnen kinderen indrukken en ervaringen verwerken die ze elders hebben opgedaan. Deze vrije tijd hebben kinderen nodig om zich zowel geestelijk als lichamelijk te ontspannen. Spelen is voor kinderen de belangrijkste activiteit in de vrije tijd. Voor een deel is de vrije tijd ongeorganiseerd. Voor een ander deel is de vrije tijd georganiseerd bijvoorbeeld als kinderen lid zijn van een sportvereniging. Naarmate kinderen ouder worden wordt de georganiseerde vrije tijd belangrijker. Met het oog op de toename van de vrije tijd is het van belang dat kinderen deze goed leren te besteden.

De ontwikkelingen in de samenleving beïnvloeden de leefwereld en de ontwikkelingskansen van kinderen. Mogelijke signalen zijn: wachtlijsten voor speciaal onderwijs, concentratieproblemen en vandalistisch gedrag. Kinderen vragen om aandacht en om ruimte. Kinderen die door allerlei factoren onvoldoende structuur krijgen van huis uit of weinig ruimte hebben voor spel zouden in hun omgeving compensaties moeten kunnen vinden, bijvoorbeeld in een buurthuis of een club. Met name de vrije tijd vormt voor kinderen een belangrijk terrein om opgedane indrukken te verwerken en te experimenteren.

Eén van de belangrijkste functies van het kinderwerk is het bieden van mogelijkheden voor de ontspanning, ontmoeting en vorming in de vrije tijd van kinderen (Hajer, 1990). Methodiek van het kinderwerk is het aanbrengen van relaties tussen de doelen, de doelgroep, de methodes en de organisatie van het werk. Methodiek is een proces dat leidt tot een product.

Kinderwerk onderscheidt zich van het gezin en de school door de mogelijkheid om het kind centraal te stellen. Kinderwerk is werken met en voor kinderen. Kinderen staan centraal in de activiteiten en in het beleid, er is oog voor hun positie en belangen. Hun wensen en belevingen worden serieus genomen. Kinderen zijn altijd bezig. Ze ontdekken, onderzoeken, fantaseren van alles, werken of doen alsof, maar in hun

eigen ruimte en zonder op te houden. Het kinderwerk biedt de kinderen een eigen plek, waar kinderen veilig zijn en zich veilig kunnen voelen (Hajer, 1991).

Deze scriptie gaat over de mogelijkheid van kinderwerk zoals die in Nederland gehanteerd wordt op Aruba te plaatsen. Het is duidelijk dat het kinderwerk in Nederland een cruciale rol heeft ingenomen voor kinderen. Als kinderwerker help je mee met de ontwikkeling van kinderen. Veel ouders werken en met de soms verwarrende tijden van nu wordt het steeds moeilijker om kinderen goed op te voeden. De belangrijkste jaren om een kind goed te kunnen helpen bij zijn of haar ontwikkeling is in de leeftijd van vier tot twaalf. In deze leeftijd zijn kinderen nog erg vatbaar voor hun omgeving. Juist in die leeftijd is het erg belangrijk dat kinderen de mogelijkheid hebben om zich goed te ontwikkelen, leren met elkaar om te gaan en respect hebben voor elkaar. Vrijtijdsbesteding is niet alleen leuk maar ook erg belangrijk en moet voortdurend gestimuleerd worden.

Deze scriptie zal verder in gaan op de inhoud van het kinderwerk in Nederland en op de mogelijkheden die er op Aruba zijn die te maken hebben met kinderen. Dit onderzoek zal dienen als de beginfase van het idee; Kinderwerk op Aruba. De deelvragen die in deze scriptie van toepassing zijn zullen dienen als hulp bij het antwoord geven op de vraagstelling:

Hoe kan ik als CMV'er de vernieuwde ontwikkelingen in het Nederlandse sociaal-cultureel kinderwerk gebruiken voor het ontwikkelen van een kids center op Aruba?

De deelvragen zijn als volgt en worden in de hoofdstukken verder uitgewerkt:

Wat houdt het kinderwerk in Nederland in?

Wat is kinderopvang, naschoolse opvang en brede buurt school?

Uit pedagogisch oogpunt waarom is kinderwerk belangrijk?

Hfd. 1 Hier zal onderzoek verricht worden om erachter te komen wat het kinderwerk precies inhoudt in Nederland. Hoe het ontstaan is, waar het uit bestaat, welke werkwijze er gebruikt wordt etc. Als afsluiting van het hoofdstuk zal er een conclusie zijn met eigen mening over het kinderwerk.

Welke ontwikkelingen zijn er op Aruba wat betreft kinderwerk?

Welke mogelijkheden moeten er komen wat betreft kinderwerk?

Is het Nederlandse kinderwerk mogelijk op Aruba gezien de opgezochte informatie?

Hfd. 2 Hier zal onderzocht worden wat er op Aruba plaatsvindt als het gaat om kinderwerk. Er zijn verschillende barrio's (wijken) die geschikt kunnen zijn voor het kinderwerk. De informatie moet uitwijzen wat er al gedaan wordt voor kinderen en wat er nog moet komen.

Is het Nederlandse kinderwerk mogelijk op Aruba?

Wat moet er anders gedaan worden, met welke kansen, bedreigingen, sterktes en zwaktes moet er rekening gehouden worden?

Hfd. 3 In dit hoofdstuk wordt met behulp van de informatie uit de twee vorige hoofdstukken nagegaan of het idee; kinderwerk op Aruba, mogelijk is. Vanuit pedagogisch oogpunt en ook vanuit de CMV hoek. Eigen visie met aanpassingen van de bestaande regels die er zijn over het kinderwerk in Nederland.

Wat kan de CMV'er en sociaal cultureel werker bijdragen aan dit proces?

Waarom is de CMV'er belangrijk bij dit proces?

Hfd. 4 Hier wordt het belang van het beroep CMV bij het idee; kinderwerk op Aruba duidelijk gemaakt. Het beroep CMV heeft veel kanten en het mooie ervan is dat je als CMV'er altijd bezig bent met de verschillende trends, wensen en behoeftes van de potentiële deelnemers, in dit geval kinderen. Het idee; kinderwerk op Aruba kan misschien wel leuk klinken maar is het haalbaar en de moeite waard voor een CMV'er om uit te voeren?

Hoe kan ik als CMV'er de vernieuwde ontwikkelingen in het Nederlandse sociaal-cultureel kinderwerk gebruiken voor het ontwikkelen van een kids center op Aruba?

Hfd. 5 Hier wordt antwoord gegeven op de vraagstelling in de vorm van een conclusie van alle andere hoofdstukken. Met behulp van de opgezochte informatie moet het mogelijk zijn om een duidelijk antwoord te geven op de vraagstelling.

Om de nodige informatie te kunnen verzamelen voor deze scriptie zal er gebruik worden gemaakt van verschillende literatuur zowel in Nederland als op Aruba. Elke vraag zal beantwoord worden met behulp van de verkregen informatie. De literatuur zal worden geanalyseerd en uitgewerkt om tot een zo concreet mogelijk antwoord te komen. Alle informatie die verzameld wordt is bestaande informatie over het kinderwerk en over bestaande activiteiten die op Aruba uitgevoerd worden voor kinderen. Ook zal er gebruik worden gemaakt van literatuur over het beroep CMV om zo een duidelijk beeld te geven over de positie van de CMV'er in dit geval.

Hoofdstuk 1 Kinderwerk in Nederland

Het principe kinderwerk bestaat al erg lang in Nederland en heeft een positieve invloed bij de opvoeding van kinderen. De professionals die voor de kinderen zorgen zijn mede opvoeders samen met de ouders. De verschillende vormen van kinderopvang wordt in dit hoofdstuk verder uitgelegd. Een paar voorbeelden zijn kinderopvang, peuterspeelzaal en brede school. Kinderwerk, kinderopvang etc. is van groot belang in deze maatschappij en is steeds meer aan het groeien. Er moet rekening gehouden worden met de veranderingen in milieu, trends en maatschappelijke ontwikkelingen samen met de wensen en behoeftes van de kinderen om een zo goed mogelijk activiteiten plan op te kunnen zetten. De verkregen informatie in dit hoofdstuk zal dienen als voorbeeld en hulpmiddel om de vraagstelling te kunnen beantwoorden.

1.1 Kinderwerk in Nederland

Vanaf het begin van deze eeuw tot de jaren zestig is er in het club- en buurthuiswerk stabiele aandacht geweest voor het kinderwerk. Het kinderwerk in club- en buurthuizen is een van de oudste vormen van sociaal-cultureel jeugdwerk. Het kinderwerk heeft behalve in het buurthuis ook zijn wortels in het speeltuinwerk, de sportverenigingen, het kindervakantiewerk, in jeugdorganisaties als Scouting en in het kerkelijke jeugdwerk. Kinderwerk richt zich op kinderen die het basisonderwijs bezoeken: kinderen van vier tot twaalf jaar. Het klassieke programma van kinderwerk bestaat uit hobbyclubs, kinderclubs en instuif. Dat zijn de open en regelmatig terugkerende activiteiten (Rijnen, 1995).

Het Kinderwerk richt zich vooral op kinderen uit maatschappelijk achtergestelde milieus. Deze kinderen hebben vaak geen goede speelruimte en nemen weinig deel aan sportverenigingen, muziekonderwijs of hobbyclubs. Voor deze kinderen biedt het kinderwerk in het buurthuis of op de speeltuin mogelijkheden. Het doel van het kinderwerk is:

- Stimuleren van de ontwikkeling van kinderen, het goed functioneren in de groep en respect hebben voor elkaar.
- Het zorgen voor mogelijkheden voor de vrijetijdsbesteding en het behartigen van de belangen van kinderen.

Concreet betekent dat:

- zorg dragen voor plezier en recreatiemogelijkheden
- contacten en ontmoeting bevorderen
- voorlichting en informatie geven
- praktische vaardigheden leren

Het accent is met de jaren verschoven. Eerst lag het accent op de zorg die volwassenen bieden aan het meestal kansarme kind, later ging het liggen op het belang van het kind zelf. Het huidige kinderwerk stelt het kind centraal. De behoeften van kinderen in hun omgeving en de rechten van het kind worden nu steeds vaker als uitgangspunt genomen van de activiteiten in het kinderwerk. Het Verdrag van de Verenigde Naties voor de Rechten van het Kind is het richtsnoer. Dit Verdrag noemt bijvoorbeeld het recht van het kind op speelmogelijkheden, op bescherming tegen discriminatie, misbruik of verwaarlozing, het recht op informatie en participatie, op

speciale zorg voor kinderen met een handicap of op kinderen uit minderheidsgroepen (Rijnen, 1995).

Het kinderwerk werkt met beroepskrachten en vrijwilligers. De beroepskracht is afhankelijk van de inzet van vrijwilligers en stagiaires. Omgekeerd blijkt in de praktijk dat vrijwilligers niet in staat zijn het werk zonder ondersteuning van beroepskrachten te verrichten. De kinderwerker moet blijven werken aan zijn profiel. Alleen zo kan hij een professionele bijdrage leveren aan de ontwikkeling van kinderen en inspelen op signalen van kinderen.

1.2 Kinderopvang in Nederland

Soorten kinderopvang

De verschillende vormen van kinderopvang die Nederland kent, zijn onder te verdelen in formele en informele kinderopvang. De term formeel duidt erop dat de opvang is onderworpen aan overheidsregulering zoals gemeentelijke vergunningen. De term informeel betreft opvang door particulieren aan huis of buitenshuis, betaald of onbetaald.

Formele vormen van kinderopvang:

- **Kinderdagverblijven.** Hier wordt opvang geboden voor kinderen van nul tot vier jaar. De opvang beslaat hele dagen of dagdelen.
- **Peuterspeelzalen.** Deze bieden de gelegenheid om kinderen tussen twee en vier jaar in groepsverband te laten spelen en leren. Peuterspeelzalen hebben voornamelijk een pedagogisch doel.
- **Naschoolse en buitenschoolse opvang.** Deze instellingen bieden opvang aan basisschoolleerlingen om het verschil te overbruggen tussen hun schooltijd en de werktijd van hun ouders. Vaak wordt ook opvang geboden tijdens schoolvakanties of vrije dagen.

Informele vormen van kinderopvang:

- Betaalde vorm: au pair of kinderopvang
- Onbetaalde vorm: kennissen of familie

De aanbieder van informele kinderopvang is meestal afkomstig uit het sociale netwerk van de ouders zoals familie burens of vrienden.

Kinderopvang

Opvang: het bieden van goede verzorging en opvoeding aan kinderen, op een wijze waarmee de ouders tevreden zijn. De kwaliteit van de kinderopvang dient dan ook te worden bepaald door het verantwoordt vervullen van de functie opvang.

Kinderopvang wordt in Nederland beschouwd als een welzijnsvoorziening. Vroeger werden kindercentra veelal opgericht op initiatief van groepen ouders met subsidie van gemeenten die kon oplopen tot 80% van de bedrijfskosten. Kinderopvang is niet alleen van persoonlijk belang voor de betrokken ouders, zij levert een bijdrage aan het grootbrengen van nieuwe generaties. Zij ontwikkelt zich naast de ouders tot een partner in de opvoeding met een eigen pedagogische verantwoordelijkheid. Nu is kinderopvang niet alleen een voorziening in de markt, zij heeft ook een maatschappelijke taak. Een kindercentrum kan in het kader van het gemeentelijke welzijnsbeleid tezamen met andere voorzieningen die zich richten op ouders en kinderen, een functie in de buurt op zich nemen (red. Reezigt, 2003).

Jonge kinderen kunnen voorafgaand aan de basisschool terecht in instellingen voor kinderopvang zoals kinderdagverblijven of crèches en in peuterspeelzalen. Instellingen

voor kinderopvang zijn er in eerste instantie om het belang van ouders te dienen, terwijl peuterspeelzalen ontstaan zijn om kinderen een paar uur per dag met anderen te laten spelen. Kinderopvang is er voor kinderen van nul tot vier jaar, peuterspeelzalen zijn er voor kinderen van twee en drie jaar. In de kinderopvang kan een kind eventueel de hele week terecht, in een peuterspeelzaal hooguit enkele dagdelen. Kinderopvang kan ouders steunen in de opvoeding.

Kinderopvang dateert uit de negentiende eeuw en betrof toen uitsluitend de verzorging van kinderen uit arme gezinnen. Opvang die vergelijkbaar is met de huidige waarin aandacht bestaat voor verzorging en opvoeding, is er pas sinds de WOII, maar de nadruk bleef ook toen liggen op kinderen uit de lagere sociale milieus. Pas sinds de jaren zestig van de vorige eeuw ontstond behoefte aan opvang voor een meer gevarieerde groep kinderen van werkende moeders.

Het aantal kinderen dat gebruik maakt van kinderopvang is sinds 1990 snel gestegen: in 1989 ging het nog maar om zo'n 30.000 kinderen. In 2004 is dat opgelopen tot ongeveer 121.276 kinderen. De meeste kinderen gaan per week twee of drie dagen naar de opvang. De instellingen zijn meestal tien uur per dag open, vijf dagen per week en 51 weken per jaar. Van alle kinderen in de kinderopvang komt de helft uit gezinnen met een middeninkomen en 35 procent uit gezinnen met een hoog inkomen. Slechts vijftien procent van de kinderen komt uit gezinnen met een laag inkomen.

Vanaf 1987 zijn gemeenten verantwoordelijk voor het beleid inzake kinderopvang. Via de Gemeentelijke Geneeskundige Dienst (GGD) houden ze toezicht op de kwaliteit van de instellingen. Het toezicht richt zich onder meer op de verhouding staf-kinderen en de mogelijkheden voor kinderen om te slapen en buiten te spelen. Er zijn ook concrete richtlijnen voor de verhouding staf-kinderen. Zo wordt een baby leidster geadviseerd per vier baby's en een peuter leidster per acht kinderen van drie en vier jaar oud.

Peuterspeelzalen

Peuterspeelzalen zijn er sinds de jaren zestig van de vorige eeuw. Veel speelzalen zijn gesticht op initiatief van ouders. Door afname van het aantal kinderen per gezin kregen ouders meer behoefte aan speelmogelijkheden buitenshuis, waar hun kinderen in contact zouden kunnen komen met kinderen uit andere gezinnen. Er zijn ook speelzalen opgericht die speciaal bedoeld waren voor peuters in achterstandssituaties, met het oogmerk ontwikkelingsmogelijkheden te bieden. De Weerd en van de Vegt (2001) omschrijven een peuterspeelzaal als een wijkgerichte voorziening waar kinderen van twee tot vier jaar enkele dagdelen per week komen en die primaire functies ontspanning, ontmoeting en ontwikkeling heeft. Ook ouders stellen de sociale functie van peuterspeelzalen voorop, daarna de educatieve en ten slotte de opvangfunctie.

De meeste organisaties die peuterspeelzalen beheren, hebben betaalde leidsters in dienst met minimaal een mbo-opleiding. Bij een op de drie organisaties werken echter ook leidsters die niet aan die eis voldoen. Daarnaast werken veel organisaties met vrijwilligers als aanvullend personeel. Driekwart van alle gemeenten stellen eisen aan de kwaliteit van de peuterspeelzalen en laten die ook controleren door medewerkers van de Gemeentelijke Geneeskundige Dienst (GGD) of door beleidsmedewerkers. Gemiddeld werkt een leidster met een groep van twaalf peuters, maar er zijn grote verschillen in de groeps grootte. Eén op de tien peuters zit bijvoorbeeld in een hele kleine groep van minder dan zeven kinderen, één op de vijf peuters zit in een grote groep van zestien kinderen of nog meer (red. Reezigt, 2003).

Invloed van opvoeding

De manier waarop je kinderen opvoedt, heeft invloed op de ontwikkeling van het kind. Je kunt door je opvoedingsstijl eigenschappen versterken of verzwakken. De democratische opvoedingsstijl is de meest effectieve. De ontwikkelingskansen zijn hiermee het meeste gewaarborgd. Een kind dat een democratische opvoeding krijgt:

- heeft een positief zelfbeeld
- kan verantwoordelijkheid dragen
- is erg zelfstandig
- is sociaal en cognitief vaardig
- kan zijn emoties goed beheersen
- kan emoties op een effectieve manier uiten

Lang werd het gezin gezien als de ideale plek om in op te groeien, met de moeder als belangrijkste opvoeder. De deskundigen waren wel zo reëel om te zien dat niet elk gezin aan de ideale voorwaarden voldeed. Ouders leren hoe ze hun kind moeten opvoeden wordt nog steeds gezien als 'het' middel om daar iets aan te doen. Toch blijkt elke dag opnieuw hoe kwetsbaar een kind is binnen de muren van het gezin en hoe eenzaam ook de opvoeders zich kunnen voelen. Kinderopvang kan hierbij een belangrijke compenserende rol vervullen. De opvoeders thuis delen de zorg voor het kind met de kinderopvang en staan er niet langer alleen voor. Ook kinderen profiteren van de opvang. Spel is voor het kind net zo belangrijk als eten en drinken. Een kind speelt niet altijd alleen, door te spelen ontwikkelt het zich, leert het nieuwe dingen. De meeste gezinnen zijn klein, de speelruimte buiten is vaak beperkt. Kinderopvang kan in deze situatie een aanvullende rol vervullen. Een kind ontmoet in het kindercentrum andere kinderen om mee te spelen. Het kind vindt in het kindercentrum een ruim aanbod aan spelmaterialen dat bij zijn leeftijd past. Het kind heeft in het kindercentrum de ruimte om zich uit te leven. Bovendien krijgt een kind in het kindercentrum aandacht van andere opvoeders met andere kwaliteiten dan zijn eigen ouders (van Eijkeren, 1995).

1.3 Bredebuurt school

Geschiedenis brede school

De brede school ontwikkeling is primair een ontwikkeling van onderop geweest. Midden jaren negentig kwamen er min of meer gelijktijdig in Groningen en Rotterdam intensieve samenwerkingsverbanden tot stand tussen scholen, welzijnsorganisaties, de gezondheidszorg en instellingen gericht op kunst, cultuur en vrije tijd. In Rotterdam werd deze samenwerking aangeduid met de term 'brede school', in Groningen koos men voor de naam 'vensterschool'. Het idee achter de samenwerking was echter hetzelfde: men hoopte op deze manier onderwijsachterstanden effectiever aan te kunnen pakken. Immers: 'it takes a whole village to raise a child', zoals de slogan in Rotterdam luidde. Of, in de woorden van Henk Pijlman, destijds wethouder in Groningen: 'de school kan het niet alleen'.

Sindsdien zijn er overal in het land soortgelijke samenwerkingsverbanden tussen scholen en andere instellingen ontstaan. De diversiteit in vormgeving is groot, de diversiteit in naamgeving zo mogelijk nog groter. Meer brede scholen volgden, en ze kregen namen als forumscholen, magneetscholen, buurtscholen, bedrijfstijdscholen, open wijk scholen, vensterscholen, verlengde schooldag, bedrijfstijdscholen, plusscholen, Tweede Thuis Scholen, brede samenlevingsscholen, brandpunten scholen, multifunctionele onderwijs- en zorgcentra, SIS-en (Scholen in de Samenleving) etc.

Door de toenemende individualisering ziet men de Brede School als een belangrijke ontmoetingsplek waar kinderen, jongeren en volwassenen gezamenlijk activiteiten kunnen ondernemen die een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van kinderen. Door meerdere instellingen van een gebouw gebruik te laten maken, denkt men te komen tot een efficiënter gebruik. Met het intensiveren van samenwerking in het kader van de Brede School verwacht men in de wijk of buurt de veiligheid en leefbaarheid te bevorderen en de sociale cohesie te versterken. Het opzetten van een brede school hoeft lang niet altijd te betekenen dat er nieuwe acties en activiteiten worden gestart. Het is juist de kunst om daarin een samenhang aan te brengen en te zoeken naar verbeteringen en aanvullingen.

Inmiddels worden brede scholen niet alleen meer als instrument voor het bestrijden van achterstandssituaties gezien. Veel gemeenten zien brede scholen als een instrument om de sociale infrastructuur in wijken te verbeteren en de sociale cohesie en veiligheid in een wijk te versterken. Ook vanuit de behoefte aan een samenhangend jeugdbeleid is de ontwikkeling van brede scholen een belangrijk gegeven. En ten slotte biedt de samenwerking tussen welzijnsvoorzieningen en het onderwijs in brede scholen ouders de gelegenheid om werk en zorg beter te combineren (Peterink, 2002).

Omschrijving volgens ministerie van OCW:

‘ De brede school is een netwerk van voorzieningen in en rond een school met onderwijs, welzijn, sport en zorg rond het kind en gezin. Het doel is de deelname van kinderen aan de samenleving, onderwijs en recreatie te bevorderen, mogelijke achterstanden van kinderen weg te nemen en hun sociale vaardigheden te vergroten. Brede scholen ontstaan uit lokale initiatieven die inspelen op verschillende maatschappelijke ontwikkelingen. Op sommige plekken zijn Brede scholen ontstaan om aan de vraag van werkende ouders naar naschoolse activiteiten te voldoen. Op andere plekken zijn de handen in elkaar geslagen om onderwijsachterstanden aan te pakken. Door het netwerk van voorzieningen rond de school kan de leraar zich richten op zijn kerntaak: verzorgen van onderwijs.’ (Verhees, 2003)

Functie brede school

Vanuit de gedachte dat een diversiteit aan ervaring een goed uitgangspunt is voor de ontwikkeling van sociale competentie, is het ook positief te waarderen wanneer jonge kinderen naar crèche of peuterspeelzaal gaan mits daar een goed pedagogisch klimaat is. Ook is het als zij ouder worden stimulerend als kinderen in hun vrije tijd aan clubactiviteiten meedoen. Overigens kunnen kinderen en jongeren ook veel opsteken van vrije tijd die ze in ongeorganiseerd verband met leeftijdsgenoten besteden. In die tijd en ruimte kunnen zij hun eigen krachten beproeven. Het is aan de ouders en andere opvoeders, werkend vanuit de diverse voorzieningen om te stimuleren dat kinderen ook daadwerkelijk met die diversiteit aan ervaringsmogelijkheden kennismaken en ervan kunnen profiteren.

Op steeds meer scholen worden na schooltijd vrijetijdsactiviteiten georganiseerd. Daar zijn verschillende redenen voor:

- Ze fungeren tevens als naschoolse opvang
- Ze dragen bij aan een gezellige schoolklimaat
- Leerlingen leren elkaar in andere rollen en sociale verhoudingen kennen
- Het is een manier om kinderen in aanraking te brengen met activiteiten die anders buiten hun bereik liggen (van Oenen, 2001)

De school heeft zich primair geconcentreerd op het vlak van de cognitieve ontwikkeling; de sociale ontwikkeling van kinderen en jongeren wordt ondersteund door voorzieningen voor welzijn en vrije tijd. De gezondheidszorg en hulpverlening ten

slotte waken over lichaam en geest van kinderen en jongeren. De brede schoolaanpak biedt een alternatief dat is gebaseerd op een inhoudelijke visie die in verschillende praktische gedaantes kan worden uitgewerkt. Het begrip brede school staat niet voor uitbreiding van de taken van de institutie school. Het staat ook niet in de eerste plaats voor een andere of nieuwe instellingsvorm.

De brede school staat voor een geïntegreerde aanpak ter verbetering van de ontwikkelingskansen van kinderen en jongeren in hun diverse leefmilieus op school, in het gezin en in hun vrije tijd. Het gaat daarbij om de inrichting van een netwerk van onderwijs, welzijn en zorg rond kind en gezin, ter bevordering van de sociale deelname aan samenleving, onderwijs, recreatie en werk. Bij sociale kwesties kan men denken aan uiteenlopende zaken als sociale cohesie bevorderen of maatschappelijke tweedelingen tegengaan; of de behoefte aan buitenschoolse opvang, de problematiek van de dagindeling in gezinnen met werkende ouders. Bij pedagogische kwesties valt te denken aan de groeiende aandacht voor het belang van sociale competentie, het belang van doorgaande ontwikkeling en achterstanden en van uitval uit onderwijs en maatschappelijke verbanden.

Ontwikkelingskansen van kinderen zijn enerzijds afhankelijk van wat hun omgeving hun kan bieden: de mensen om hen heen en de bezigheden waarin kinderen betrokken kunnen raken, de steun die zij krijgen, de ruimtelijke en sociale omstandigheden. Anderzijds hangt het ervan af wat ieder kind zelf uit zijn of haar omgeving oppikt. De hoofdzaak is dat kinderen zelf een actieve rol spelen in het vinden en aangrijpen van ontwikkelingskansen, in wat hun omgeving te bieden heeft of van hen vraagt.

Doelstellingen brede school; Pedagogische actievelden

- Stimuleren van sociale competenties; in een breed scala aan activiteitenmogelijkheden kan kinderen de mogelijkheid worden geboden om op te leren treden in verschillende rollen en sociale verbanden. Deze ontwikkelingskansen zijn niet alleen op school te organiseren maar ook thuis in de vrije tijd op het werk in de buurt en de bredere omgeving. Een brede schoolaanpak legt gericht verbanden tussen stimuli in deze diverse leefomgevingen.
- Stimuleren van participatie via opvang en vrijetijdsvoorzieningen; leren optreden in diverse sociale verbanden veronderstelt participatiemogelijkheden daarin. Deelname aan school en later arbeid is min of meer verplicht, al kan de doorstroming stokken. De toegankelijkheid van vrijetijdsvoorzieningen voor allerlei groepen kan verbeterd worden door afstemming van inhoud tijd en plaats met het oog op de dagindeling van ouders en kinderen. Opvang en recreatieve activiteiten kunnen invloed hebben op de ontwikkeling en zouden daarom gericht aangepakt kunnen worden, maar er moet ook genoeg tijd blijven voor gewoon lekker spelen, uitrusten en je eigen gang kunnen gaan.
- Het verbeteren van de contacten met allochtone ouders en werken aan gezinsproblemen. Door het aangaan van verbindingen met organisaties in de buurt kan de school in contact komen met de soms moeilijk bereikbare allochtone gezinnen. Het maatschappelijk werk kan worden ingeschakeld om gezinnen met problemen te ondersteunen.
- Verbeteren van de sociale cohesie en verbeteren van de leefbaarheid van de buurt. Door vanuit het (brede) schoolgebouw ook diensten en activiteiten aan te bieden voor buurtbewoners, kan de brede school als een ontmoetingscentrum in de wijk gaan fungeren. Dit komt de leefbaarheid en de sociale cohesie ten goede.

Vertrouwdheid en veiligheid zijn belangrijk maar ook uitdagingen en gelegenheid tot experimenteren.

- Bevorderen van zorgverbreding en dienstverlening; dit betreft de capaciteiten van de personeelskrachten die met kinderen en ouders werken. Met een open oor voor vragen en behoeftes van kinderen en ouders helpen zij hen zoeken naar mogelijkheden in de omgeving (van Oenen, 1999).

Inmiddels blijkt het wegwerken van onderwijsachterstanden echter niet altijd de belangrijkste doelstelling te zijn. Sterker nog, in minder dan de helft van de gemeenten wordt dit als zeer belangrijke doelstelling van de brede school gezien. Het merendeel van de gemeenten (bijna 70%) en instellingen (bijna 60%) beschouwt het vergroten van de ontwikkelingskansen van kinderen als een zeer belangrijke doelstelling van de brede school (van Oenen, 2003).

Participatie en de brede school

Participatie is één van de leidende principes voor de vormgeving van de brede school. Participeren betekent kinderen, jongeren en volwassenen (bijv. ouders) actief betrekken bij het vormgeven van de leef- en leeromgeving. Op een manier die hen mede-eigenaar van de brede school maakt.

Kinderen zo actief mogelijk betrekken komt voort uit de opvatting dat je kinderen bij het opvoeden niet klein moet houden. Als individu zijn ze gelijkwaardig, alleen verschilt jouw rol als opvoeder, begeleider of leraar natuurlijk van hun rol als kind en leerling. Kinderen en jongeren kunnen veel als het gaat om het vormgeven van hun eigen leer- en leefomgeving.

Waar het om gaat is dat kinderen en jongeren stap voor stap medeverantwoordelijk worden voor hun eigen ontwikkeling. Dit kan echter alleen wanneer volwassenen naar kinderen en jongeren luisteren. Er zal veel meer evenwicht moeten ontstaan tussen de sturing van volwassenen en sturing vanuit de kinderen en jongeren.

Een andere belangrijke kant van participatie heeft betrekking op de ouders. Het is van belang ook de ouders medeverantwoordelijk te maken voor de school. Ouders zijn bij de meeste scholen een belangrijke 'speler' in de wijk. Door te zorgen dat de school voor een deel van de ouders wordt, kunnen schoolse activiteiten en voor- en naschoolse activiteiten beter op elkaar worden afgestemd. Daarnaast kan de inbreng van ouders een extra impuls zijn voor de school.

Belangrijke trends voor brede school in Nederland

Met deze diversiteit aan functies speelt de brede school in op een aantal belangrijke trends die de samenleving voor grote opgaven stellen, zoals:

- Door individualisering en (vrouwen)emancipatie is het aantal tweeverdienende en het aantal alleenstaande ouders sterk gestegen. Daardoor is er veel meer vraag naar goede opvang van kinderen. Hoe kunnen we dat organiseren in de samenleving?
- Door de toenemende internationale migratie blijven er steeds nieuwe kinderen van allochtone afkomst Nederland binnenkomen. Zij hebben veelal een grote taal- en onderwijsachterstand. Hoe kan de samenleving er voor zorgen dat alle kinderen voldoende worden toegerust om zelfstandig te kunnen functioneren in Nederland?

- De kenniseconomie stelt hogere cognitieve eisen aan burgers. Hoe kan het onderwijs kinderen het beste hierop voorbereiden?
- De toenemende mobiliteit en openbreking van gesloten structuren (o.a. door de opkomst van informatie en communicatie technologie) komen burgers met steeds meer verschillende sociale situaties in aanraking. In al die verschillende sociale situaties moeten zij zich kunnen bewegen. Dit vergt meer van de sociale competentie van mensen dan vijftig jaar geleden toen de sociale structuren nog veel geslotener waren.

De hierboven genoemde maatschappelijke opgaven ten aanzien van onderwijs en opvoeding worden via verschillende 'sectorale' inspanningen aangepakt. Zo is er het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOA) met veel aandacht voor de voor- en vroegschoolse periode, het inburgeringsbeleid, de peuterspeelzalen, consultatiebureaus, programma's voor opvoedingsondersteuning, de (jeugd)gezondheidszorg e.d. De brede school verbindt deze sectorale inspanningen met als doel synergie te kunnen bereiken (Jaarbericht 2003).

1.4 Naschoolse en buitenschoolse opvang

Naschoolse en buitenschoolse opvang is bedoeld voor kinderen die naar de basisschool gaan. Op de naschoolse opvang kunnen kinderen terecht van 4 tot 13 jaar. De ruimten in het centrum zijn afgestemd op ontspanning en het beoefenen van hobby's. Bij deze opvangvormen gaat het om het bieden van gezelligheid, als alternatief voor de thuissituatie. De openingstijden verschillen per voorziening, maar zijn zoveel mogelijk afgestemd op de schooltijden. Bij naschoolse opvang kunnen kinderen na schooltijd en in schoolvakanties terecht. De buitenschoolse opvang voorziet daarnaast ook in opvang vòòr schooltijd en tijdens de lunchpauze.

Een groep telt maximaal 20 kinderen en staat onder leiding van twee, volgens de CAO-Kinderopvang gediplomeerde leidsters. Naast de vaste groepsleiding zijn er ook invalleidsters en stagiaires. De invalleidsters werken in de vakantie of bij ziekte van de vaste medewerkers. Hiervoor geldt dat er altijd tenminste één vaste leidster per groep aanwezig is.

Alle kinderen worden van school opgehaald door de leidsters, tenzij met ouders van al wat grotere kinderen andere afspraken zijn gemaakt. Indien de loopafstand van school naar de naschoolse opvang langer is dan 20 minuten, worden de kinderen opgehaald met een busje/taxi. Een leidster is hierbij aanwezig. Daarna is er vrij spelen. Er wordt van alles gedaan zoals: knutselen, tekenen, verven, een gezelschapspelletje maar ook handvaardigheid, computeren, timmeren of toneel. En buiten kan er voetbal, gebasketbal, gefietst worden of gespeeld worden op het klimrek, de schommels en de glijbaan. De activiteiten voor kinderen zijn op hun leeftijd afgestemd zoals ook de inrichting van het gebouw (red. Van Reezigt, 2000).

Doelstellingen naschoolse en buitenschoolse opvang

De naschoolse opvang biedt kinderen buiten schooltijden een prettige thuisvervangende situatie aan. Omdat de medewerkers voor een gedeelte de taak van de ouders overnemen zijn er duidelijke doestellingen opgesteld die van belang zijn bij groepsopvoeding:

- Kinderen worden gelijkwaardig benaderd. Ze worden in hun waarde gelaten en worden vooral benadrukt op de positieve aspecten van hun gedrag.
- Een centraal uitgangspunt is respect voor elkaar hebben. Dit geldt zowel voor de kinderen onderling als voor kinderen en leidsters naar elkaar toe.
- De leidsters proberen kinderen zelf hun problemen op te laten lossen, maar houden wel een oogje in het zeil. Het is belangrijk dat ze leren voor zichzelf op te komen.
- Het gedrag van de kinderen wordt bespreekbaar gemaakt, zodat ze inzicht krijgen in hoe een conflict ontstaat en hoe ze het in eerste instantie zelf kunnen oplossen. Van belang hierbij is dat iedere leidster de grenzen laat zien en consequent is.
- Als opvoeder heb je een voorbeeldfunctie en je moet als zodanig ook kunnen laten zien waar je voor staat. Dat geeft duidelijkheid naar de kinderen toe.
- De ongeschreven huisregels op de naschoolse opvang zijn zo positief mogelijk opgesteld. Aan de kinderen wordt ook uitgelegd waarom die regels er zijn. De regels scheppen een duidelijke situatie en de kinderen weten waar ze aan toe zijn.
- Op de naschoolse opvang zijn kinderen van verschillende leeftijden. De benadering en aandacht verschilt dan ook.

Kwaliteit Naschoolse en buitenschoolse opvang

Een vrijetijdsbesteding na schooltijd en tijdens schoolvakanties waarbij de begeleiding van de kinderen zoveel mogelijk moet, bestaat uit:

- De ruimte geven aan ideeën
- Het hanteren en overdragen van waarden en normen
- Het bieden van veiligheid en verzorging
- Het organiseren en begeleiden van activiteiten

Kinderen die op de basisschool zitten, brengen daar heel wat tijd door. De opvang na schooltijd is geen verlengstuk van de schooldag. Als de school uitgaat, gaat de vrije tijd in. De kinderen worden daarom opgevangen in een huiselijke sfeer, een vertrouwde en veilige omgeving, waar kinderen hun vrije tijd op een plezierige en ontspannen manier kunnen doorbrengen. Uit school even hangen op de bank, samen thee of limonade drinken en je verhaal kwijt kunnen als je dat wilt. De kinderen zijn vrij om te kiezen wat zij willen doen; alleen of samen, meedoen aan een activiteit of zelf iets uitzoeken om binnen of buiten te doen. Om de kinderen, wat duidelijkheid en houvast te geven, zijn er natuurlijk een aantal regels, bijvoorbeeld over het opruimen en het omgaan met de spullen in de groep. Ook wordt er ruim aandacht besteed aan de sociale vaardigheden

van de kinderen: het omgaan met elkaar, het oplossen van conflicten en het respecteren van de ander.

Het meest wenselijke is de na schoolse opvang voorziening in de school te realiseren dan wel dicht in de buurt van de school. Over de behoefte aan naschoolse opvang bestaat grote onduidelijkheid. De gemeente geeft aan dat 28% van de kinderen die in de kinderopvang een plek hadden bij een hele dagopvang (leeftijd van 0-4 jaar), doorstromen naar de naschoolse opvang als de kinderen de leeftijd van 4 jaar bereiken. In hoeverre het beperkte aanbod van kindplaatsen bij de naschoolse opvang hierin een rol speelt is niet duidelijk. Wellicht verkiezen ouders het om als kinderen naar school gaan hun werk onder schooltijd te doen, of is er sprake van andere vormen van opvang zoals oppasoma's, buurtmoeders, gastgezin (www.nizw.nl).

1.5 Samenvatting

Kinderopvang is niet alleen van persoonlijk belang voor de betrokken ouders, zij levert een bijdrage aan het grootbrengen van nieuwe generaties. Zij ontwikkelt zich naast de ouders tot een partner in de opvoeding met een eigen pedagogische verantwoordelijkheid.

De brede school wil stimuleren dat kinderen en jongeren in hun eigen omgeving (op school, thuis en in hun vrije tijd) een optimale mengsel aan ontwikkelingsmogelijkheden kunnen vinden. Door te zorgen dat de school voor een deel van de ouders wordt, kunnen schoolse activiteiten en voor- en naschoolse activiteiten beter op elkaar worden afgestemd. Daarnaast kan de inbreng van ouders een extra impuls zijn voor de school.

Naschoolse en buitenschoolse opvang is bedoeld voor kinderen die naar de basisschool gaan. Op de naschoolse opvang kunnen kinderen terecht van 4 tot 13 jaar. De ruimten in het centrum zijn afgestemd op ontspanning en het beoefenen van hobby's. Bij deze opvangvormen gaat het om het bieden van gezelligheid, als alternatief voor de thuissituatie

Bij naschoolse opvang kunnen kinderen na schooltijd en in schoolvakanties terecht. De buitenschoolse opvang voorziet daarnaast ook in opvang vòòr schooltijd en tijdens de lunchpauze

School heeft een belangrijke plaats in het leven van kinderen en wordt vaak gezien als het tweede milieu, het eerste milieu is thuis de plek waar kinderen eten, slapen en verzorging krijgen. Het kinderwerk wordt beschouwd als het derde milieu de plek waar kinderen hun overige vrije tijd door brengen. In de leeftijd van vier tot twaalf jaar veranderen kinderen enorm. De regels en de mate van vrijheid die de kinderen krijgen moet hierop worden aangepast. De kinderen worden begeleid in hun groei naar meer zelfstandigheid en verantwoordelijkheid. Kinderwerk in zijn geheel, voor en buitenschoolse opvang, brede school, na schoolse opvang etc. zijn van essentieel belang bij de opvoeding van kinderen. De samenwerking met scholen en andere organisaties die te maken hebben met kinderen is van groot belang om de veranderingen die telkens plaatsvinden snel aan te kunnen pakken. Maar nog belangrijker is het contact tussen ouders en kinderwerkers, leidsters en vrijwilligers. Als deze goed verloopt, wordt ook gelijk het verband tussen de drie milieus van kinderen intensiever en loopt dat uit op positieve resultaten voor de kinderen.

Wat duidelijk moet zijn bij het kinderwerk is dat kinderen centraal staan, het draait uiteindelijk om de kinderen. Er is wel altijd ook belang bij voor de ouders maar de kinderen vormen het geheel. Door telkens bij te blijven met de maatschappelijke trends die constant veranderen en dus ook de wensen van kinderen, kan het kinderwerk effectief zijn. Nederland heeft een goed plan ontwikkeld omtrent kinderen en samen met de professionals, instellingen en ouders kan en zal het kinderwerk in de toekomst altijd een belangrijke bijdrage leveren bij het opvoeden van kinderen.

Hoofdstuk 2 Kinderwerk op Aruba

2.1 Aruba

Aruba ligt in het midden van de Zuid-Caribbean, op 8 tot 10 uur vliegen van Amsterdam en Brussel en zo'n 2,5 uur vliegen van Miami (Florida). Aruba ligt circa 24 kilometer ten noorden van Venezuela. Het eiland heeft een lengte van 31,5 km en is op het breedste punt 9,6 km breed. Aruba bevindt zich buiten de orkaanzone en wordt gedurende het hele jaar gekenmerkt door een heerlijk klimaat en verkoelende passaatwinden. Daarnaast staat het eiland bekend om zijn vriendelijke bevolking.

Aruba is het meest westelijk gelegen eiland van de Benedenwindse Eilanden. De oppervlakte van het eiland is ruim 193 km². Qua omvang is het te vergelijken met het eiland Texel. Aruba bestaat uit een kern van oude gesteenten dat zich meer dan honderd miljoen jaar geleden door o.a. onderzeese uitbarstingen gevormd heeft. Ongeveer zestig miljoen jaar geleden verscheen dit gesteente boven zeeniveau. Daarna werd het omgeven door veel jongere afzettingen in de vorm van koraalkalksteen (van Reemst, 1998).

Aruba heeft een bevolking van circa 100.000 inwoners. Een groot deel van de inwoners heeft etnisch een Zuid-Amerikaanse of Indiaanse achtergrond. Volgens de CENSO (CBS van Aruba) ziet de inwoners verhouding er als volgt uit:

Leeftijd	Man	Vrouw	Totaal
0 – 9	7.185	6.945	14.130
10 – 19	6.443	6.444	12.887
20 – 29	2.730	5.930	8.660
30 – 39	8.136	8.730	16.866
40 - 49	7.214	8.127	15.341
50 - 59	4.469	4.980	9.449
60 - 69	2.697	3.361	6.058
70 - 79	1.205	1.528	2.733
80 - 89	400	703	1.103
90 – 95 +	56	159	275

Censo 2000

De bevolking door plaats van verblijf, leeftijd en sex

	0 – 14 jaar	15 – 64 jaar	65+
Noord/Tanki Leendert	4067	11926	891
Oranjestand West	2556	8671	830
Oranjestad Oost	3019	9910	1234
Paradera	2256	6228	525
Santa Cruz	2948	8501	844
Savanteta	2337	6801	831
SanNicolas Noord	2428	6826	827
SanNicolas Zuid	1276	3775	643
Totaal	20887	62637	6624

Censo 2000

De officiële taal is Nederlands, de voertaal is meestal Papiamentu. Er is op Aruba vrijwel geen analfabetisme, dit is vooral te danken aan het uitstekende onderwijs, dat voor het Caribische gebied van een erg hoog niveau is. Er bestaan scholen voor het openbaar en het bijzonder onderwijs. Het onderwijssysteem is op Aruba bijna hetzelfde als het Nederlandse schoolsysteem. Naast de normale vakken worden de kinderen ook onderwezen in het Papiaments. Ook wordt er op veel scholen in de hogere klassen Engels en Spaans onderwezen. Na het basisonderwijs kan men kiezen uit lager, middelbaar en hoger beroepsonderwijs. Er is op Aruba een universiteit, de Universidad di Aruba, welke twee faculteiten heeft en wel de rechten faculteit en faculteit economie, voor andere universitaire studies is men op het buitenland aangewezen.

Voor kinderen die nog niet aan school toe zijn is er de mogelijkheid om ze op te vangen in de daycare centers. Er zijn verschillende bedrijven die nu gestart zijn met hun eigen kinderopvang. Zoals bijvoorbeeld de Metacare van het bedrijf Meta Corporation. Deze opvang is speciaal opgericht voor werkende ouders bij dit bedrijf. Kinderen kunnen hele dagen en halve dagen worden opgevangen. Dit kan gezien worden als een soort bedrijfsopvang. Dit is een voorbeeld van opvang voor de ouders uit werkende situaties.

Voor andere kinderen waarvan de ouders niet bij een bedrijf werken die speciaal een opvang hebben geregeld, zijn er ook mogelijkheden voor opvang. Er zijn verschillende huiswerkbegeleiding mogelijkheden en voor kinderen die hier nog niet aan toe zijn, zijn er andere organisaties die zich bezig houden met het welzijn van kinderen.

Andere organisaties die zich voornamelijk bezig houden met georganiseerde activiteiten voor kinderen na schooltijden en in de vakanties zijn o.a.:

- Padvinderij, die ook erg actief is in de jeugdbeweging.
- Sportclubs, die in diverse sporttakken, particulier ook met de jeugd bezig zijn.
- Centro Juvenil Washington, een jeugdcentrum die veel aan jeugdupvang doet in de vrije tijd
- YMCA, een jeugdbeweging die in San Nicolaas en Oranjestad clubgebouws heeft met naschoolse activiteiten voor de jeugd

2.2 Organisaties voor kinderen

Er zijn verschillende organisaties die zich bezighouden met activiteiten voor de jeugd. Zowel naschoolse opvang als vrijetijdsactiviteiten. De meeste organisaties worden door de regering gesubsidieerd en werken met gerichte doelstellingen. Hieronder wordt aangegeven wat er allemaal voor de jeugd op Aruba mogelijk is:

1. **ATHA: Asociacion di Trabao di Hubentud na Aruba.**

Dit is een overkoepelend orgaan waar de meeste jeugdorganisaties bij verbonden zijn, zij subsidiëren deels deze organisaties, stellen regels op voor de jeugdactiviteiten en organiseren bijvoorbeeld workshops voor de jongerenwerkers om deze op de hoogte te houden van de ontwikkelingen op het gebied van jeugd en jongeren. Dit is een officieel erkende organisatie die wel zelfstandig werkt, maar die ook verantwoording moet afleggen aan de regering.

2. **FUNDACION PA NOS MUCHANAN:**

Deze stichting richt zich meer op het kind in het algemeen en verzorgt alle soort informatie voor kind en jeugdorganisaties. Ook voor scholen en individuen die informatie nodig hebben. Zij worden gesubsidieerd door de regering en doen goed werk op Aruba. Vooral voor de jongeren tot de tienerleeftijd is er veel

informatie te verkrijgen bij Fundacion pa nos muchanan. Zelf hebben ze geen activiteiten die rechtstreeks voor de jeugd is bedoeld, maar ze geven wel lezingen, cursussen en presentaties op scholen en buurtcentra die van belang zijn voor de jeugd in het algemeen.

3. **FUNDACION TELEFON PA HUBENTUD ARUBA:**

Bestaat sinds 1999, waar kinderen vanaf acht jaar telefonisch contact hebben met vrijwilligers, jongeren en volwassenen, als er problemen zijn en ze hierover willen praten. De vrijwilligers die de telefoon bedienen helpen andere jongeren door te luisteren en soms adviezen te geven. Voordat de vrijwilliger dit werk mag doen, moet zij een cursus volgen die gegeven wordt door professionals. De vrijwilliger wordt getest of zij het aankan, aangezien het vrij zwaar en beladen werk kan zijn en niet iedereen hiervoor geschikt is. Tot nu toe doen ze heel goed werk en hebben hun bestaansrecht bewezen door de jaren heen. De leeftijd van de kinderen die bellen is acht tot achttien jaar.

4. **FUNDACION GUIAMI:**

Deze stichting geeft begeleiding aan jongeren (acht tot achttien jaar) die door gezinsomstandigheden in minder goede situaties raken, zoals bijvoorbeeld slechte verzorging, mishandeling, seksueel misbruik etc. De kinderen kunnen begeleiding krijgen door professionals die bij de stichting werkzaam zijn. Deze stichting krijgt subsidie van de regering.

5. **CASA CUNA**

Een tehuis voor baby's tot de leeftijd van zes jaar. Vanaf zes tot dertien kunnen de kinderen verblijven bij **IMDELD A HOF**, een tehuis voor kinderen van zes tot dertien jaar. Beide opvangs worden gesubsidieerd door de regering en opvang is door de week mogelijk. In het weekend zijn er gastgezinnen die bereid zijn de kinderen op te vangen. Als er geen mogelijkheid is om deze kinderen in het weekend bij gastgezinnen te plaatsen, bestaat er de mogelijkheid om intern de kinderen op te vangen. Dit is niet altijd even makkelijk vanwege het personeelstekort en gezien de financiële situatie. De begeleiders die deze opvang verzorgen zijn allemaal professioneel opgeleide begeleiders.

6. **CAS PA HUBENTUD:**

Dit is een tehuis waar jongeren (dertien tot achttien jaar) worden opgevangen indien er thuis problemen zijn en zij voor hun eigen veiligheid weg moeten. De jongeren worden opgevangen en begeleid tot ze weer terechtkunnen in het gezinsleven. Vaak zijn het ook moeilijk te handelen jongeren, die mogelijk ook met de justitie in aanraking zijn geweest.

7. **FUNDACION DESAROYO EDUCATIVO COMUNITARIO (FDEC, Stichting DEC):**

Deze stichting kan vergeleken worden met de Brede school uit Nederland.

De stichting houdt zich bezig met activiteiten met een cultureel achtergrond voor de jongeren en ook gezinnen, in de barrios. Er wordt muziekles met diverse muziek instrumenten, schilderles, airbrush, penseeltekenen, handenarbeid, caha di orgel (orgelmuziekles) gegeven. Ook kan er bij de orgelmuziek les geleerd worden hoe je cilinders moet maken voor een orgel. Naast deze lessen zijn er ook lessen zoals toneel en drama. Ook slechtziende kinderen krijgen de kans om deze culturele lessen bij te wonen in samenwerking met Stichting FAVI (Fundacion Arubano di esnan Visualmente Incapacita), Stichting voor de visueel gehandicapten. Als laatste heeft deze stichting een sportieve tak: Deporte den Barrio: hier worden verschillende vormen van sport beoefend in de barrios. Kinderen worden op een gezonde manier bezig gehouden en ouders zijn gerust gesteld dat de kinderen goed bezig zijn. De activiteiten worden door deze stichting in meer dan 60 barrio's georganiseerd.

De culturele afdeling heeft een jongerenorkest en deze geeft vaak concerten op speciale dagen zoals, Kerstconcert, dia di Betico, Arubadag etc.

De leeftijd om te participeren is vanaf acht jaar, wel is het zo dat er verschillende ouders met hun kinderen les nemen of cursussen volgen, dus kan het gebeuren dat hele gezinnen samen op les zitten, dit helpt voor een betere gezinsverhouding en communitybuilding.

Stichting DEC is de grootste organisatie die op landelijk niveau door de regering wordt gesubsidieerd en doet heel goed werk in de wijken. De lessen worden allemaal door vakkrachten gegeven, zelfs is het zo dat bij de FAVI-klanten de lessen gegeven worden door een muzikleraar die zelf blind is.

8. DIRECTIE SOCIALE ZAKEN, SECTIE JEUGDAANGELEGENHEDEN:

Hier kunnen jongeren altijd terecht met hun problemen, er zijn professionals die de jongeren van advies kunnen dienen. Ook wordt door deze sectie diverse activiteiten georganiseerd, door en voor de jeugd. De jeugd heeft een actieve rol in het organiseren van activiteiten. De activiteiten zijn zowel van educatieve als van recreatieve vorm. Er is een Afdeling Leven en Gezinsmoeilijkheden, waaronder ook de Sectie Jeugd Aangelegenheden valt. Bij deze sectie zijn er professionals die de mensen aan de hand van hun problematiek en de categorie waaronder die vallen helpen. Bij directie sociale zaken werken er pedagogen, psychologen, orthopedagogen, sociale werkers, maatschappelijke werkers etc.

2.3 Naschoolse opvang

Trai Merdia (achter middag) en YMCA zijn instanties op Aruba voor naschoolse opvang van kinderen van vier t/m twaalf jaar. Trai merdia werkt met betaalde krachten en vindt meestal plaats op bestaande scholen in verschillende wijken verdeeld over het eiland. De kinderen krijgen begeleiding bij hun huiswerk en krijgen activiteiten zoals sport en spel aangeboden. Trai merdia wordt gesubsidieerd door de regering en de ouders betalen een eigen beperkte bijdrage. In de schoolvakanties is Trai Merdia gesloten.

YMCA is een organisatie die binnen het gehele Caribische gebied actief is. Opgericht vanuit een religieuze achtergrond door donkere mensen, richten zij hun aandacht op de volledige ontwikkeling van jongeren. Opvang en ondersteuning bij onderwijs is één van de doelstellingen, daarnaast doet YMCA ook veel aan educatie, het bijbrengen van normen en waarden en het geven van een invulling aan het geloof. YMCA wordt niet door de regering gesubsidieerd dus geven de ouders zelf hun bijdrage zodat hun kinderen mee kunnen doen, wanneer zij daartoe niet in staat zijn krijgen zij kwijschelding of betalen slechts een klein deel. YMCA heeft ook activiteitenprogramma's tijdens schoolvakanties en in de weekenden. Bij deze activiteiten wordt er onderscheid gemaakt tussen recreatie en educatie. YMCA heeft vestigingen in San Nicolas en Dakota.

Deze twee instanties zijn de enige die het dichtst bij het Nederlandse buurthuis werk komt. YMCA en Trai merdia beschikken wel over betaalde krachten die het kind centraal stellen, maar wat betreft het sociaal cultureel werk wordt daar nog te weinig aandacht aan geschonken. Het sociaal cultureel werk is een werksoort welke zich leent om verschillende doelen te combineren. Bij deze instanties ligt de nadruk vooral op huiswerkbegeleiding. Deze instanties zouden betere uitkomsten kunnen bieden als er meer aandacht besteed zou worden aan de werkers die begeleiding geven aan de kinderen, jeugd en jongeren.

2.4 Barrio's op Aruba

De verschillende barrio's op Aruba zijn:

westpunt, rooi santo, bakval, fontein, palo marga, seroe cadushi, brazil, rooi master, rooi congo, palm beach, seroe grandi, bubali, koyari, noord, alto vista, washington, eagle, tanki flip, paradijs, ponton, tanki leendert, jaburibari, seroe cristal, seroe plat, solito, santa helena, madiki, rancho, socotoro, sividivi, klip, mon plaisir, tarabana, tamarijn, rooi prikichi, cumana, dakota, sabana blanco, seroe blanco, seroe biento, hooiberg kavel, seroe canashito, santa marta, jucuri, seroe tijshi, sabana grandi, santa cruz, papilon, barcadera, kibaima, ayo, matividiri, santa lucia, zumbo, sjabururi, siribana, mon pos, kadushi largo, angochi, sabanilla abao, coba lodo, catashi, kas ariba, sombre, urataka, macuarima, picaron, wara wara, san fuego, maria maai, boton, jan flemming, rooi bosal, bringamosa, balshi, jamanota, franse pas, arikok, rooi taki, sabana basora, pos chiquito, seroe grandi, butucu, seroe alejandro, savaneta, palo marga, fontein, seroe cadushi, rooi master, rooi congo, brazil, noord cura cabay, san nicolaas, essoville, esso heights, village, essoville, lago heights, seroe colorado.

De Centro's di barrio op Aruba zijn:

Centro di barrio Noord
Centro di barrio Tanki Leendert
Centro di barrio Playa Pabou
Centro di barrio Deportivo Dakota
Centro di barrio Ayo
Centro di barrio Piedra Plat en omgeving
Centro di barrio Savaneta
Centro di barrio Brazil
Centro di barrio Lago Heights

Op Aruba zijn er vele barrios, maar vanwege de kleinschaligheid is het zo dat de Centro di Barrios eigenlijk voor al deze barrios gelden. Hier worden activiteiten georganiseerd voor kinderen. Wel is het zo dat dit allemaal uitgaat van de ouders of het bestuur van de centro. Er zijn niet zoals in Nederland professionals die zich op het centro bezighouden met het jeugd en jongerenwerk. De activiteiten gaan uit van het bestuur en worden dan ook door het bestuur in samenwerking met de buurtbewoners georganiseerd. Naast deze Centro's di barrio bestaat er ook wel speeltuinwerk, sportverenigingen, kindervakantiewerk, jeugdorganisaties, scouting, kerkelijke jeugdorganisaties, hobbycenters en kinderclubs, deze zijn ook op particuliere basis en worden verricht in kleinere groepen. Er zijn ook (sport)clubhuizen waar ook veel sociaal werk gedaan wordt in de buurten. Om er enkele te noemen: Centro Deportivo Bubali, Centro Hubentud Washington, YMCA, Club Caiquetio, Centro Deportivo Pos Chiquito, Club San Martin, Trappers Club, Club Primavera.

De Centro's di barrio zijn de enige die gedeeltelijk gesubsidieerd worden door de regering, deze subsidie is eigenlijk alleen voor het personeel en wel voor een beheerder en de werksters. Op dit moment hebben de Centro's di barrio geen buurtwerkers in dienst. Vroeger was er een overkoepelend orgaan, de

OSTICEBA waaronder de buurtwerkers vielen die het werk en de projecten in de Centro's di barrio deden, sinds de OSTICEBA werd opgeheven, ongeveer een tien jaar geleden, zijn de Centro's di barrio eigenlijk als gebouw gebleven waar diverse activiteiten worden gehouden. Op dit moment zijn de gebouwen van de meeste Centro's di barrio in een slechte staat van onderhoud, waardoor ze minder geschikt zijn geworden voor activiteiten op buurtontwikkelingsgebied. Constructie op Aruba is op dit moment erg duur, hierdoor krijg je dat de meeste activiteiten van het bestuur niet echt doelgericht zijn, maar meer gericht op fundraising voor het onderhoud van de gebouwen, verder worden de Centro's di barrio uitgehuurd voor activiteiten als particulier initiatief. De echte doelgerichte buurtopbouwactiviteiten zijn grotendeels van particulier initiatief. Dit is heel goed te zien bij de YMCA die heeft aangetoond dat een goede structuur en organisatie echt wel met goede resultaten kan komen..

Gezien de informatie kan er voorzichtig gezegd worden dat wil het kinderwerk gaan bloeien, er veel moet gaan gebeuren. De Centro's di barrio moeten opgeknapt worden, er moet naast het bestaande bestuur ook professionals komen die zich specifiek richten op het opbouw werk, er moet een beleid opgesteld worden voor deze sector. In andere woorden, het opbouw werk moet weer leven ingeblazen worden. OSITCEBA was op Aruba de orgaan dat het opbouw werk in leven hield. In Nederland is gebleken dat buurtcentra's en hun bedoelingen van essentieel belang zijn voor de wijken en haar leefbaarheid, veiligheid en sociale cohesie. De gedachte dat de ouders alles zelf moet doen is oud en niet meer echt mogelijk in deze tijd. Iedereen heeft een handje hulp nodig en vooral de werkende ouders. Het opbouw werk in zijn geheel is niet alleen goed voor de kinderen maar voor de hele wijk. Wil het kinderwerk een succes worden moet het opbouw werk in zijn geheel ook verbeterd worden.

Concluderend kan gesteld worden dat de Centro's di barrio op Aruba over het geheel wel actief zijn, maar in grote lijnen bepaald niet optimaal, het blijft grotendeels bij sportactiviteiten en verhuur van de zalen voor particulier initiatief.

Als sociaal cultureel werker ben je in staat om zelfstandigheid en zelfredzaamheid van mensen te bevorderen bij het vormen van sociale en culturele activiteiten. Gezien de beschikbare informatie kan er voorzichtig gezegd worden dat de mogelijkheid zoals die in de vraagstelling geformuleerd wordt, wel mogelijk zou kunnen zijn. De ontwikkelingen die er zijn bij het sociaal cultureel werk in combinatie met de kennis van het eiland samen met hulp van de andere instanties die zich richten op kinderen maakt het idee van kinderwerk op Aruba voorstelbaar. Met een goed beleid vanuit de Directie Sociale Zaken in samenwerking met de Cmv'er, naar de Centro's di barrio toe zou er veel nuttig en noodzakelijk werk verricht kunnen worden in de barrios van Aruba.

2.5 Samenvatting

Aruba is een klein eiland in de Caribische oceaan en is een beetje te vergelijken met Texel. De mensen op Aruba zijn erg vriendelijk en erg gesteld op de toeristen. Zij zijn tenslotte een groot deel van de inkomsten van het eiland. Als kind heb je de mogelijkheid om in een paradijs op te groeien. Je kan dagelijks genieten van de mooie stranden, lekkere koele wind en dagelijkse strandweer. Het onderwijssysteem op Aruba is hetzelfde als die van Nederland. Er wordt les gegeven in het Nederlands en als de middelbare school afgerond is heb je de kans om in het buitenland te genieten van een verdere studie. Zo te zien zijn de onderwijs mogelijkheden vrij goed geregeld op Aruba. Maar is er net zo goed nagedacht over de vrije tijd mogelijkheden van kinderen? Het is een traditie dat kinderen na school meestal naar huis gaan en in de cunucu gaan spelen. Dit zijn de bossen van Aruba.

Er zijn ook mogelijkheden om in de centro di barrio's (buurtcentrum) iets te doen maar deze mogelijkheid wordt niet altijd goed benut. Op het moment is de grootste prioriteit van het bestuur van de centro's, om het gebouw op te knappen. Er zijn niet genoeg vakkrachten die op een professionele wijze activiteiten kunnen ontwikkelen en uitvoeren. De centro's di barrio worden vaak gerund door vrijwilligers die het gewoon leuk vinden. Hier is niks mis mee maar het moet wel verbeterd worden. De vrijwilligers zijn niet opgeleid om net als de Cmv'er en sociaal cultureel werker, zich te richten op het bevorderen van persoonlijke ontplooiing, participatie en maatschappelijke waarden. Door mensen uit te nodigen om deel te nemen aan activiteiten probeert de Cmv'er integratie van individuen en groepen te versterken terwijl de vrijwilliger het leuk vindt dat er bijvoorbeeld kinderen naar de club komen. De vrijwilliger is wel uit op hetzelfde als de Cmv'er maar mist de structuur welke daarvoor nodig is. Hier kan verandering in komen met behulp van de Cmv'er.

Uit onderzoek blijkt dat er wel verschillende instanties zijn die het belang van het kind centraal stellen. ATHA bijvoorbeeld ondersteunt veel jongerenorganisaties en geeft workshops en lezingen met als doel het verbeteren van het werk van de organisaties. ATHA zou een goed ondersteuningspunt kunnen worden voor het idee; kinderwerk op Aruba. Fundacion pa nos muchanan is nog een stichting die het kind centraal stelt. Zij verzorgt vooral informatie voor en over kind en jeugdorganisaties. Alle stichtingen die genoemd zijn in dit hoofdstuk hebben te maken met kinderen. Zij het probleemgevallen of gewoon informatief, recreatief en/of educatieve mogelijkheden. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de regering wel degelijk interesse heeft in kinderen. Er zijn verschillende pogingen gemaakt om het leuker te maken voor het kind. Wel valt op dat er iets mist. En als Cmv'er ben je altijd op zoek naar hoe een situatie verbeterd kan worden in het voordeel van de klant, in dit geval de kinderen.

De kinderopvang wordt al jaren heel zonder een duidelijk structuur op het eiland benut. Er zijn verschillende opvangmogelijkheden voor kinderen maar er was wel altijd een tekort aan goed opgestelde regels. Er wordt hard gewerkt om hier verandering in te brengen. De regering heeft gezien dat kwaliteit en professionaliteit belangrijk zijn bij het runnen van een kinderopvang.

Er zijn ook mogelijkheden voor naschoolse opvang. Trai merdia en de YMCA. Deze organisaties zijn een goed begin en worden volledig benut. Kinderen komen regelmatig en krijgen naast huiswerkbegeleiding ook de mogelijkheid om sport en spel activiteiten te volgen. Het beleid van deze organisaties is wel gering en door het succes die het nu heeft kan wel gesteld worden dat uitbreiding en verbetering een goed plan is. Om dit mogelijk te maken zou de expertise van de Cmv'er goed van pas komen. De Cmv'er kan assisteren bij het maken van het beleid, het op zetten van een activiteiten aanbod, het opbouwen van netwerken, het uitbreiden en verbeteren van de mogelijkheden die al aanwezig zijn etc.

Hoofdstuk 3 Waarom Kinderwerk op Aruba

Het Nederlandse kinderwerkmodel is dat mogelijk op Aruba?

Uit de twee vorige hoofdstukken zijn er een aantal vergelijkbare onderdelen, zoals bijvoorbeeld de kinderopvang, het buurthuiswerk en de naschoolse opvang. Alle drie worden wel op Aruba verricht, maar niet in dezelfde verhouding zoals dat in Nederland gebeurt. Wel zijn er vergelijkingen te maken en met enige aanpassingen is het zeer wel mogelijk om het kinderwerk op Aruba verder te ontwikkelen.

3.1 Kinderopvang

Kinderopvang op Aruba gebeurt nu nog ongeorganiseerd en zonder duidelijke regels. Wel is de regering nu bezig om hier verandering in te brengen. De leidsters die een opvang willen runnen moeten eerst een cursus volgen om zo een diploma te halen waardoor zij dan bevoegd zijn om een kinderopvang te runnen. Een dergelijke ontwikkeling vraagt tijd en zal zeker niet van de een op de andere dag tot stand komen. Wel is het duidelijk dat ingezien wordt dat een professionele aanpak van het kinderwerk een noodzaak is. Aangenomen mag worden dat een wet betreffende kindercentra in 2005 gereed zal zijn. Een uitgebreid onderzoek van de bestaande kindercentra ligt hieraan ten grondslag. Zodra de regels vastgelegd zijn op welke wijze het verantwoorde en dus professionele kinderwerk c.q. de kinderopvang moet worden georganiseerd, zal ook onderkend worden dat de hulp van de sociaal cultureel werker van groot belang is. De sociaal cultureel werker is onmisbaar bij het programmeren en organiseren van de kindercentra en bij het begeleiden van de leidsters. De expertise van de Cmv'er is een belangrijke hulp bij het opstellen van een beleidsplan voor de kinderopvang. Om in staat te zijn richtlijnen vast te leggen is een beleidsplan noodzakelijk. De tijd is voorbij dat men zomaar in de achtertuin een kindercreche kan opzetten, men moet voldoen aan de te stellen regels en voorwaarden. Kinderopvang is van zulk groot belang dat de regels en richtlijnen een noodzaak zijn. Immers, een kinderopvang is een professioneel product geworden welke tot in de puntjes optimaal moet worden opgezet en uitgevoerd. Kinderopvang is niet alleen een persoonlijk belang van de betrokken ouders, professionele kinderopvang levert een bijdrage aan de opvoeding, de vorming van een nieuwe generatie, zij ontwikkelt zich naast de ouders tot een waardevolle, zo niet een onmisbare partner in de opvoeding met een eigen pedagogische verantwoordelijkheid.

Kansen en bedreigingen

De kerntaken van het beroep leidster kinderopvang zijn:

1. Op pedagogisch verantwoorde wijze begeleiding geven aan een groep kinderen waarbij elk kind zich prettig en op zijn gemak voelt, contacten kan leggen met andere kinderen en volwassenen en vaardigheden kan ontwikkelen.
2. Het overleggen en afstemmen met ouders op individueel en op groepsniveau.
3. Het samenwerken met agogische medewerkers in instellingsverband, vanuit een goed inzicht in het doel en werkplan van de kinderopvangorganisatie. (van Hoesel, 1998)

Als professionele opvoeder vult de leidster een voorbeeldfunctie in en kan zij ouders, indien nodig, opvoedingsondersteuning aanbieden. Vanuit de wetenschap komt de opvatting naar voren dat kinderopvang een positieve invloed kan hebben op de ontwikkeling van kinderen.

De ontwikkelingsmogelijkheden worden vergroot en het kind kan weerbaarheid opbouwen tegen dagelijkse of onverachte scheidingservaringen. Andere volwassenen dan de ouders kunnen zo een belangrijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling van jonge kinderen. (van Hoesel, 1998)

Veel ouders hebben te maken met opvoedingsonzekerheid omdat ze geen tot weinig ervaring hebben en/of ze staan er alleen voor, geen familie in de buurt waar ze hulp aan kunnen vragen enz. Een kindercentrum is voor deze ouders een oplossing en kan dienen als ondersteunende functie.

Kinderopvang heeft ook naast het opvangen van kinderen andere doelstellingen die meer gericht zijn op het beter functioneren van de samenleving. Deze doelstellingen zijn niet alleen in Nederland van belang maar rond de hele wereld en dus op Aruba ook. Kinderen krijgen is een voorrecht maar brengt verantwoordelijkheden met zich mee en de kinderopvang kan een handje helpen bij deze verantwoordelijkheden. De doelstellingen van de kinderopvang die van belang zijn voor Aruba zijn:

1. mogelijkheden voor voldoende ontplooiingskansen voor ouders
 2. mogelijkheden om naast de opvoedingstaak arbeid te verrichten
 3. kinderopvang is belangrijk voor de werkgelegenheid, door de kinderopvang kunnen bijvoorbeeld alleenstaande vrouwen gaan werken of als beide ouders moeten werken
 4. doorbreken van het opvoeders isolement, de verzorging, zorg, verantwoordelijkheid en opvoeding wordt gedeeld met de leidster
 5. ouders krijgen steun in hun opvoedende taak, er kan overleg plaatsvinden met de leidsters
 6. het aanbieden van aanvullende ontwikkelingskansen voor kinderen
 7. aanvulling op veranderde woon/leefsituatie van kinderen in gezinnen
 8. signalerende functie, vroegtijdige onderkenning van problematieken.
- Als leidster ben je meer gefocust op het kind en als iets mis is valt dit vaak sneller op dan bij de ouder

9. sociale vernieuwing (van Hoesel, 1998)

Nadelen van kinderopvang zijn de verhoogde infectiekansen en het zogeheten gehechtheidstheorie. Deze theorie zegt grofweg dat alle kinderen evolutionair geprogrammeerd zijn om zich op enigerlei wijze te hechten aan een opvoeder. Alleen kinderen die veilig gehecht zijn aan hun opvoeders, dat wil zeggen kinderen die steun en troost weten te vinden bij hun ouders als dat nodig is, hebben de beste ontwikkelingskansen. Van IJzendoorn was de eerste die met zogeheten meta-analyses de resultaten van vele studies statistisch verantwoord met elkaar combineerde. Hij zorgde voor een grondige onderbouwing van de theorie en streefde als eerste naar praktijkadviezen die op bewijzen gebaseerd zijn.

Van IJzendoorn en zijn groep bewezen dat ouders hun eigen ervaringen met gehechtheidsrelaties doorgaans overdragen op hun kinderen. Maar Van IJzendoorn ontdekte samen met Israëlische en Duitse onderzoekers ook dat overlevenden van de Holocaust er juist vaak in slaagden hun kinderen en kleinkinderen af te schermen van hun eigen gruwelijke ervaringen. Het meetinstrument voor deze studies werd door zijn groep gevalideerd en is inmiddels is een wereldwijde standaard. Daarnaast toonde Van IJzendoorn samen met Israëlische onderzoekers aan dat kinderen die opgroeiden in een

traditionele kibboets minder vaak veilig gehecht waren aan hun ouders dan kinderen die in een gezin werden opgevoed. Verder ontdekte Van IJzendoorn met zijn groep dat crèche kinderen zich emotioneel hechten aan zowel de crècheleiders als aan hun ouders (www.pedagogiek.leidenuniv.nl).

Over de verhoogde infectiekansen op de kinderopvang wordt het volgende over vermeld. De meeste kinderen krijgen op vroege leeftijd één of meer kinderziektes. Als leidster zal je in het begin merken dat je, afhankelijk van je weerstand, sneller verkouden bent. Maar daarentegen is het een feit dat kinderen in een kindercentrum weerstand opbouwen en dit leidt later in de basisschool tot minder ziekteverzuim.

Gezien dat het enige echte nadeel van kinderopvang de verhoogde infectiekansen zijn en dat dit uiteindelijk in het voordeel is van de kinderen later, kan gesteld worden dat kinderopvang veel te bieden heeft voor zowel de kinderen, ouders en de samenleving.

3.2 Brede school

Doelstelling van de Brede school zijn:

1. Ontwikkelingskansen van kinderen vergroten
2. Samenwerking tussen instellingen verbreden
3. Doorgaande lijn realiseren
4. Sluitend netwerk rond het kind creëren
5. Multifunctioneel bouwen (red. Van Dijk, 2004)

De Brede school heeft verschillende functies die van belang zijn voor haar omgeving. De Brede school heeft een educatieve functie, het gaat hier met name om het verzorgen van goed onderwijs voor de kinderen. De Brede school heeft de functie van ontwikkeling en ontspanning aan de hand van bijvoorbeeld sport en cultuur. De Brede school biedt haar omgeving een mogelijkheid tot opvang op momenten dat ouders bijvoorbeeld moeten werken. De Brede school heeft een positief effect, zij treedt op als aanknopingspunt voor sociale vernieuwing en opbouw van de buurt. De Brede school geeft betekenis in maatschappelijk verband en publieke ontmoeting. Ook heeft de Brede school een symbolische betekenis voor de omgeving, een positieve werking en aantrekkingskracht voor kinderen en ouders. Het globale plan van de Brede school zou in elke omgeving moeten passen en niet alleen in de oorspronkelijke omgeving, de achterstandsbuurt. De Brede school zou op Aruba een goed voorstel kunnen zijn om de ontwikkelingsmogelijkheden van kinderen te bevorderen. De functie van de Cmv'er zou onder anderen zijn:

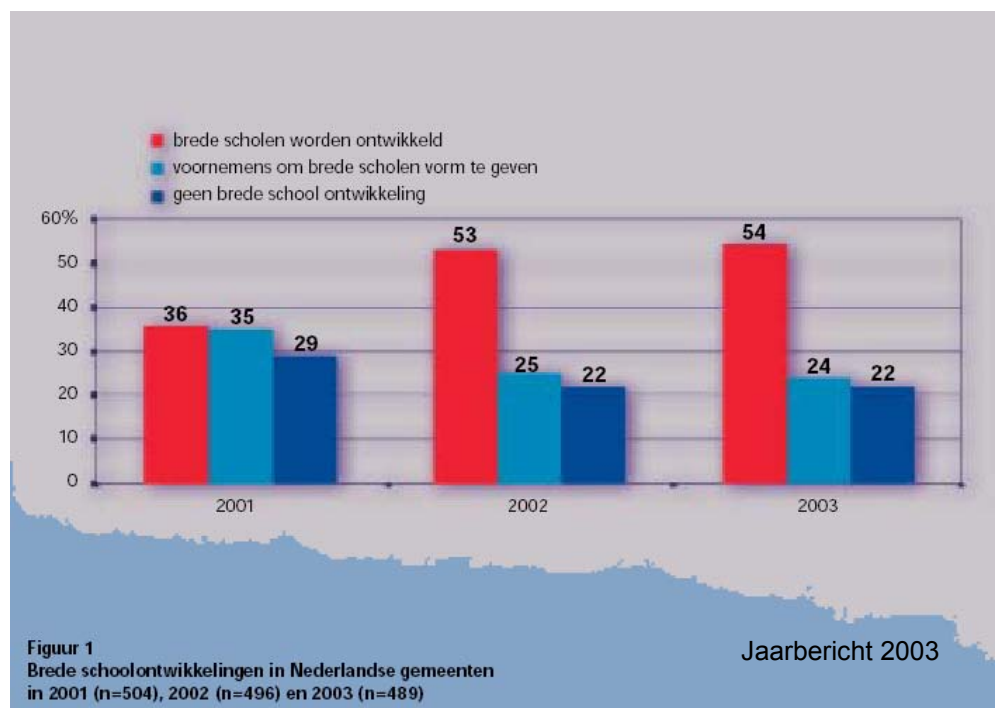
- Aansluiten bij de wensen en behoeftes van de ouders en kinderen bij het ontwikkelen van activiteiten en programma's
- Zoveel mogelijk aansluiten bij de veranderingen en ontwikkelingen die zich in de buurt voordoen, bijhouden van trends etc.
- De actieve betrokkenheid van de bewoners stimuleren en motiveren
- Interactieprocessen in te voeren, stimuleren en ook structurerend op te treden
- Samenwerkingsrelaties aangaan en onderhouden

Als Cmv'er, sociaal cultureel werker biedt je een dienst aan. De deelnemers, in dit geval kinderen en ouders, spelen een grote rol bij het tot stand komen van het product, de Brede school. Als Cmv'er ben je de tussenpersoon bij het opzetten van het uiteindelijke product, de Brede school. Er zijn ook samenwerkingspartners betrokken bij dit proces en de expertise van de Cmv'er komt hier goed van pas.

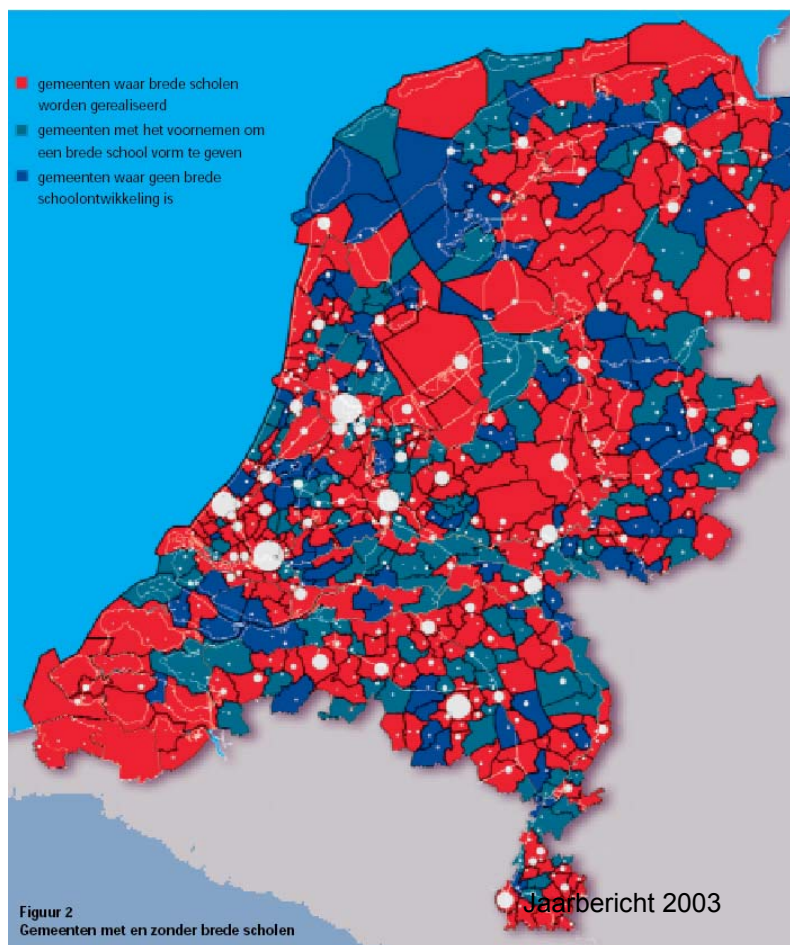

Kansen en bedreigingen

De Brede school heeft in Nederland een positief uitbreidingspercentage en de cijfers laten zien dat er in de komende jaren nog grote plannen zijn voor de Brede school. In het Jaarbericht 2003 is er onderzoek verricht naar de ontwikkelingen in Nederland naar Brede scholen. In de tabel hieronder wordt aangegeven hoe de groei van Brede scholen in de jaren is gegroeid. Het aantal is in 2002 en 2003 niet veel veranderd maar er is wel duidelijk een stijging te zien in de interesse voor Brede scholen in Nederland.

De kaart van Nederland geeft een duidelijk beeld van de ontwikkelingen omtrent de Brede school. De samenwerking met scholen en andere instanties heeft een grote bijdrage geleverd bij deze ontwikkeling. Er is wel een verschil tussen Aruba en Nederland wat betreft grootte, economisch en geografisch maar dit betekent niet dat het idee niet mogelijk is. Met behulp van de kennis uit Nederland en de Cmv'er kan er wel degelijk een plan ontwikkeld worden die van belang kan zijn voor Aruba.

Enkele kansen van de Brede school zijn:

- De betrokkenheid van ouders vergroten
- Kinderen meer ontwikkelingsmogelijkheden bieden
- Ook ouders meer kans op scholing bieden
- Ouders met een baan meer rust geven
- De veiligheid van kinderen vergroten
- Problemen van kinderen in een vroeg stadium op het spoor komen
- Kinderen met problemen sneller hulp bieden
- De wijk meer samenhang geven
- Ervoor zorgen dat voorzieningen in kleine kernen behouden blijven
- Leerkrachten meer plezier in hun werk geven
- Tot gevolg hebben dat meer mensen doen waar ze goed in zijn
- Maken dat de voor-, tussen- en naschoolse opvang professionaliseert
- Kinderen met specifieke talenten kansen bieden
- Kinderen een leukere en zinvollere vrijetijdsbesteding geven
- Zorgen voor een samenhangend jeugdbeleid
- De zorg voor kinderen verbeteren
- Iedereen gelukkiger maken.

Er zijn wel serieuze bedreigingen die de verdere ontwikkeling van de Brede school in de weg kan staan. Als belangrijkste financieel, in Nederland is er een gebrek aan financiering voor de ontwikkeling van Brede scholen wat ook door de economische bezuinigingen komt. Ook is er een enorme werkdruk bij de gemeentes, de samenwerkingsrelaties lopen moeizaam, de regelgeving voor onderwijs, welzijn, peuterspeelzalen en kinderopvang is niet goed op elkaar afgestemd en het is nog moeilijk om deskundige mensen te vinden. Deze punten zijn wel een bedreiging voor de Brede school maar dit heeft niet in de weg gestaan om de Brede school verder te laten uitbreiden. Dit betekent dat de mogelijkheid wel bestaat met behulp van de professionals, de regering en de samenwerkingspartners.

3.3 Naschoolse opvang

Naschoolse opvang biedt kinderen in groepsverband opvang na schooltijd en tijdens schoolvakanties, waardoor ouders de gelegenheid hebben om te werken of te studeren.

De stichting of instantie heeft een vergunning van de gemeente voor het exploiteren van een kinderdagverblijf en naschoolse opvang. De opvang wordt begeleid door gediplomeerd personeel volgens de normen van de CAO welzijn. Het aantal kinderen in de groep en de daarbij behorende begeleiding is bepaald aan de hand van de normen die door de overheid zijn gesteld. De groepsruimte is uitdagend en gezellig ingericht en voldoet aan alle eisen voor veiligheid en hygiëne. Met ouders, verzorgers worden afspraken gemaakt over regels en gewoonten van hun kinderen. Ook over het ophalen vanuit school, worden afspraken gemaakt. Kinderen worden of door een leidster met de auto, lopend, met de fiets of met een taxi naar de naschoolse opvang gebracht.

Op Aruba bestaan er al mogelijkheden van na schoolse opvang. Deze zijn niet zo uitgebreid als in Nederland maar de richtlijnen zijn wel ongeveer hetzelfde. De kansen van na schoolse opvang is net zoals bij kinderopvang en de Brede school; de ontwikkelingskansen van kinderen bevorderen, ouders de mogelijkheid geven om naast de opvoedingstaak arbeid te verrichten, sociale participatie vergroten etc. De werkzaamheden die nu verricht worden op Aruba zijn in volle gang en geven goede resultaten. Met dit als uitgangspunt kan het geen kwaad om de na schoolse opvang uit te breiden. Om dit mogelijk te maken is het van belang dat er voldoende professioneel advies aan te pas komt. De functie van de Cmv'er zou bestaan uit:

- Een bijdrage leveren aan de vernieuwing van de uitbreiding van de na schoolse opvang
- Methodisch te werk gaan, de wensen en behoeftes goed toepassen en normatief verantwoorden van de werkwijzen die gebruikt worden
- Meehelpen bij het organiseren, programmeren en begeleiden
- Nadruk leggen op educatieve, recreatieve, kunst & cultuur activiteiten
- Eigen creativiteit toepassen en combineren met de bestaande mogelijkheden

3.4 Samenvatting

Het kinderwerk in zijn geheel kan verdeeld worden in verschillende onderwerpen. De onderwerpen die van belang zijn voor Aruba zijn kinderopvang, Brede school en na schoolse opvang. Het kinderwerk op zich, wat op particuliere basis in de centro's di barrio wordt uitgeoefend heeft professioneel hulp nodig. De Cmv'er kan een dienst verlenen op dat gebied. De vrijwilligers die actief zijn kunnen cursussen, workshops en zelfs bijscholing krijgen die bevorderend zullen zijn voor het werk. De vrijwilligers moeten meer te weten komen over de achterliggende gedachten van het kinderwerk. Er moeten meer vakkrachten aangenomen worden om het werk op een professionele wijze uit te kunnen voeren.

Door als sociaal cultureel werker op te treden kan de Cmv'er een positieve bijdrage leveren aan de centro's di barrio op Aruba. De Cmv'er kan ondersteunen bij het ontwikkelen van een beleid voor deze centro's di barrio. De Cmv'er kan haar netwerken gebruiken bij het aanspreken en binnenhalen van andere belanghebbende, instellingen en organisaties die belangrijk zijn voor het beter ontwikkelen van het kinderwerk op Aruba. Uit het onderzoek is te zien dat de onderwerpen die beschreven worden goede resultaten boeken in Nederland. Ook al zijn er knelpunten, er wordt in Nederland elke dag hard aan gewerkt om die knelpunten op te lossen.

Om het plan van Brede scholen op Aruba te ontwikkelen moet er om te beginnen een sociale kaart gemaakt worden van de scholen en hun locatie. De contacten onderling moeten hechter worden met als doel samenwerking te stimuleren. Er moet een netwerk opgebouwd worden tussen scholen en belanghebbende organisaties op Aruba. De Brede scholen in Nederland werken samen, niet alleen met scholen maar ook met andere instellingen die van belang zijn voor het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen. Belangrijk bij dit proces is om het kind centraal te stellen. De kinderen moeten ook betrokken worden bij de plannen, er moet goed geluisterd worden naar hun wensen en behoeftes. Deze moeten mee gaan in het proces.

De na schoolse opvang die al in volle gang is op Aruba moet beter benut worden en heeft haar hart op de goeie plek, maar er moet nog gewerkt worden aan het brein. In Nederland is er de mogelijkheid om ook gebruik te maken van de na schoolse opvang tijdens school vakanties mitst dat het tijdig wordt doorgegeven. Ook zijn de doelstellingen wat uitgebreider dan die van Aruba. Na schoolse opvang is bedoeld als een opvang na school zodat ouders de kans hebben om arbeid te verrichten en zich geen zorgen hoeven te maken of hun kind wel veilig is.

Veiligheid is een van de hoofdzaken bij opvang van kinderen. Het is belangrijk te onthouden dat het kind zich veilig moet voelen in zijn omgeving, het kind moet zich makkelijk kunnen bewegen en vrij zijn om zijn ervaringen te kunnen verwerken. Met dit in het achterhoofd en samen met de expertise van de Cmv'er, de sociaal cultureel werk en de vrijwilligers die de kinderen beter kennen dan wie ook, ligt het steeds meer voor de hand dat het idee; Kinderwerk op Aruba zeker een goede toekomst tegemoet gaat.

Hoofdstuk 4 Bijdrage CMV aan kinderwerk op Aruba

Binnen het sociaal cultureel werk worden traditioneel veel activiteiten georganiseerd die de functie vervullen van ontwikkeling, ontspanning en ontmoeting. Van oudsher waren ze bedoeld als opvang en bescherming tegen invloeden van volksvermaak en commercie en tevens ter bevordering van gemeenschapszin. Recreatieve activiteiten worden onder andere gebruikt als vindplaats wat leidt naar de mogelijkheid om mee te kunnen doen aan andere activiteiten. Vanwege de laagdrempeligheid wordt recreatie ingezet als een mogelijkheid tot ontmoeting en integratie van verschillende wijkbewoners, als een mogelijkheid om de sociale binding en saamhorigheid in een buurt te versterken.

De veranderde verhouding tussen overheid en sociaal cultureel werk, waarbij de overheid steeds vaker zelf probleemanalyses maakt en prioriteiten stelt vraagt ook van het sociaal cultureel werker een andere opstelling. De Cmv'er vervult steeds meer een functie binnen het beleid van de overheid, dat vooral projectmatig wordt gerealiseerd. Wil de sociaal cultureel werker goed kunnen functioneren dan wordt er geëist dat de Cmv'er zowel kan opsporen als aanspreken van andere belanghebbenden en mogelijke mede financiers. Ook moet de Cmv'er eigen deskundigheid en eigen mogelijke inbreng helder kunnen formuleren. Het specifieke van Cmv'ers zit niet zozeer in het probleem oplossen en beleidsbeïnvloeding maar juist het in verband brengen van die twee samen met competentieverhoging. Het werk van de Cmv'er zal altijd een wisselwerking zijn tussen het begeleiden en ondersteunen en het ingrijpen en sturen. In het beroep is er spanning tussen respect voor klanten en het bewust ingrijpen in hun doen en laten. De Cmv'er moet geschikte methodieken hanteren en ook de resultaten goed kunnen beoordelen (Spierts, 2000).

De rol van CMV in de samenleving zoals die in Beroep en Ontwikkeling (Spierts, red. 1998) beschreven wordt:

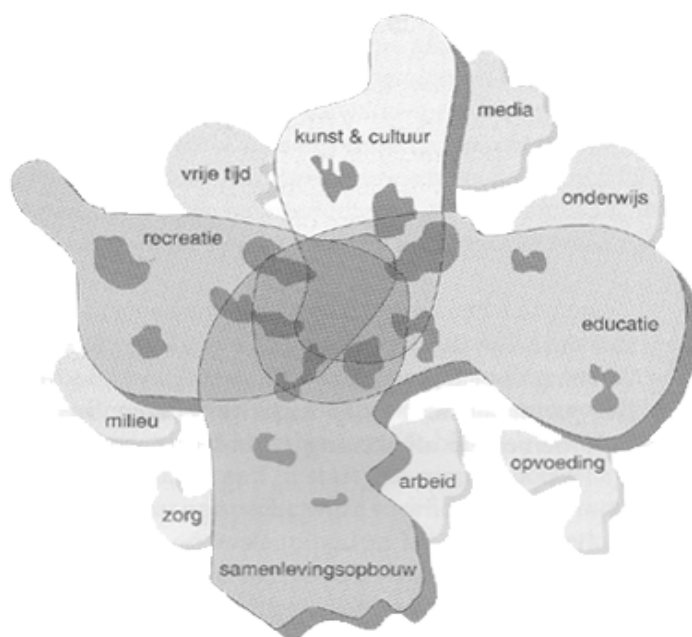
'CMV ondersteunt individuen en groepen bij het actief vormgeven van hun sociale en culturele leven en stimuleert ze om actief in de samenleving te participeren. De Cmv'er stelt de mensen in staat om hun bekwaamheden te vergroten en bevordert hun zelfstandigheid en zelfwerkzaamheid, zodat ze zoveel mogelijk uit zichzelf kunnen halen(...). Voorts is de Cmv'er er bij voorkeur op uit om mensen met anderen te laten samenwerken en probeert zij allerlei instellingen en organisaties te bewegen om samen met de mensen sociale problemen en culturele uitdagingen aan te pakken.'

Cmv'ers werken in situaties waarin maatschappelijke tegenstrijdigheden en ambivalenties zichtbaar worden. Dit heeft als gevolg dat de Cmv'er te maken krijgt met tegenstrijdige belangen, verborgen agenda's en een heleboel verwachtingen. In dit soort situaties is creativiteit en inspiratie een vereiste. De verschillende domeinen waar de Cmv'er zich mee bezig houdt worden gezien als aspecten van het sociale en culturele leven waar men mee te maken krijgt. Activiteiten die ontwikkeld worden richten zich meestal op het volgende:

- Een zinvolle besteding van vrije tijd (domein Recreatie)
- Leren en zich oriënteren op de maatschappij (domein Educatie)
- Het organiseren van de belangen en het nemen van verantwoordelijkheid voor de directe sociale omgeving (domein Samenlevingsopbouw)
- Het produceren en consumeren van kunst & cultuur, op een actieve, receptieve, dan wel reflexieve manier (domein Kunst & Cultuur) (Spierts, 1998)

Ontmoeting speelt bij veel van de georganiseerde activiteiten een belangrijke rol. Het is ook zo dat bij één soort activiteit verschillende aspecten naar voren komen. Bij het sociaal cultureel werk geldt het dat de activiteiten en diensten een accent leggen op één van de domeinen maar er is tegelijk ook sprake van een combinatie van aspecten van de verschillende domeinen. Het figuur hieronder geeft een beeld van het sociaal cultureel werk die over delen van de vier domeinen heen valt. Het is te zien dat er ook andere elementen zijn die van invloed zijn op de domeinen. Het is voor de Cmv'er van essentieel belang dat zij goed op de hoogte blijft van de veranderingen in deze elementen en de betekenis dat de mensen eraan geven zoals bijvoorbeeld media, milieu, zorg enz. om een zo professioneel en up to date mogelijk aanbod van activiteiten te kunnen geven.

De vier domeinen van Culturele en Maatschappelijke Vorming

De bijdrage die de Cmv'er zou geven aan het idee; kinderwerk op Aruba is vrij simpel. De Cmv'er reageert op de vraag van mensen of op signalen die opgevangen worden. In dit geval is het opgevallen dat het kinderwerk op Aruba wat hulp nodig heeft. De professionaliteit op dit gebied moet nog beter gevormd worden. Er zijn verschillende organisaties die hun best doen om kinderen te vermaken in hun vrije tijd. Er wordt veel gedaan aan sport en spel zoals bijvoorbeeld de padvinderij en de activiteiten die georganiseerd worden op de centro di barrio's. Wel ontbreekt het nog aan variatie, de clubs hebben niet genoeg vakkrachten die een constante aanbod aan activiteiten kan bieden. Alleen de organisaties die financieel goed zitten hebben meer kansen om kinderen een groot aanbod van activiteiten aan te bieden.

Er wordt ook hard gewerkt aan het domein kunst & cultuur, het belang van dit domein wordt steeds duidelijker aan kinderen. Het heeft niet zo zeer alleen te maken met het kennen van jouw achtergrond maar meer het ontplooiën van de creativiteit van kinderen. Domeinen die nog niet goed genoeg ontwikkeld zijn: educatie en samenlevingsopbouw, terwijl deze domeinen ook belangrijk zijn. Educatie is belangrijk in de ontwikkeling van kinderen, niet alleen wat zij op school leren maar ook wat na schooltijd geleerd kan worden. Het domein samenlevingsopbouw heeft groot en deels te maken met de leefbaarheid in de wijk

of buurt. Er zijn verschillende wijken op Aruba en de meeste beschikken ook over een centro di barrio. Maar door het gebrek aan financiering is het moeilijk om echte concrete plannen te ontwikkelen op dit gebied. De Cmv'er kan op al deze gebieden goed van pas komen. Doordat zij goed op de hoogte is van de veranderingen van maatschappelijke trends en telkens bezig is met vernieuwingen, kan zij goed inspelen op de wensen, behoeftes, verlangens etc. van de kinderen. De Centro di barrio's hebben doelstellingen en deze moeten gehaald worden tijdens de activiteiten die gegeven worden. De Cmv'er kan de recreatieve behoeftes van kinderen samen met die doelstellingen zoveel mogelijk met elkaar in verband brengen. Hetzelfde kan gedaan worden met de educatieve en kunst & cultuur behoeftes.

Vanuit het beroep Cmv'er wordt vaak het domein recreatie als hoofdaccent gebruikt in combinatie met één of meerdere domeinen. Recreatie en vrije tijd wordt gezien als een leerplek of oefenplek. Nu de keuzevrijheid is toegenomen, gehoorzaamheid een minder vanzelfsprekende opvoedingswaarde is en er een groei is van kennis en informatie, wordt van de jeugd meer zelfsturing verlangd. Zelfsturing wordt een voorwaarde om je te kunnen handhaven op school en in de vrije tijd en gaat een rol spelen in de ontwikkeling van de eigen identiteit. De vrije tijd is een belangrijk terrein om de competentie tot zelfsturing eigen te maken (Spierts, 2000).

Het is de taak van de Cmv'er om zelfwerkzaamheid en zelfredzaamheid te bevorderen. Maar voordat de Cmv'er zo ver is, moet er eerst gewerkt worden aan het 'probleem' in dit geval het gemis van professioneel opgezet kinderwerk op Aruba. De Cmv'er heeft verschillende methodieken die zij toepast, afhankelijk van het probleem en domein waar die zich in bevindt. De algemene strategieën die een Cmv'er toepast zijn in de volgende tabel weergegeven. Deze kunnen als richtlijn dienen bij het ontwikkelen van de methodiek voor het kinderwerk op Aruba. De sprake van integratie zoals dat in Nederland gebeurt. aandacht wordt wel gericht op de eerst drie domeinen, op Aruba is er nog geen

	Ontmoeting en opvang	Activering en toeleiding	Voorlichting en dienstverlening	Afstemming en coördinatie
Recreatie	Sociale contacten leggen Kennismaken Ontspanning	Animatie Toe leiding naar verenigingen en sportieve recreatie	Faciliteiten voor feest en ontspanning: bar, ruimte enz. Info over recreatieve mogelijkheden	Sport organisaties Verenigingen Speeltuinwerk Scouting
Educatie	Van elkaar leren Normen en waarden ontwikkelen	Educatieve activering Toeleiding naar onderwijs en arbeid	Cursuslokalen Leermiddelen Info over het educatieve aanbod in de omgeving	Basiseducatie Onderwijs Arbeidsbureau Bibliotheek

Kunst & Cultuur	Gezamenlijke culturele interesses verkennen Culturele uitstapjes	Kunstanimatie Drempels slechten voor culturele deelname	Informatie over het kunstaanbod Video, geluidsapparatuur enz.	Centra voor kunstzinnige vorming Musea Culturele centra bibliotheken
Samenlevingsopbouw	Sociale netwerken opzetten Gemeenschap-pelijke belangen verkennen	Maatschappelijke activering	Vergaderruimte Info en advieswinkel Info over de werking van het lokale bestuur	Woningbouwverenigingen Gemeente Arbeidsbureau Gezondheidszorg

Matrix van aandachtsterreinen en werkwijzen/strategieën (Spierts, 1998)

Samenvatting

In Nederland worden deze ontwikkelingen volledig gebruikt en telkens verbeterd. Uit onderzoek blijkt dat kinderen en ouders die extra steun nodig hebben. Niet alleen voor achterstandswijken waar bijvoorbeeld de Brede school oorspronkelijk voor ontwikkeld was, maar voor alle wijken in Nederland. De meeste gemeentes in Nederland zijn erg enthousiast met deze vormen van opvang voor kinderen voor, na en tijdens school. In deze samenleving werken meestal beide ouders en is het belangrijk dat de kinderen niet vergeten worden. Ook is het een feit dat vrije tijd een steeds grotere rol inneemt in het leven van kinderen. Er wordt meer geëist, verlangd en verwacht. Het beroep Cmv richt zich voornamelijk op de vrije tijd van de mensen, hoe zij deze vrije tijd zo effectief mogelijk kunnen benutten. De mens heeft nog een hulpje nodig om deze zaken te regelen, maar het ultieme doel van de Cmv'er is om zelfredzaamheid en zelfwerkzaamheid uit handen te kunnen geven.

Op Aruba is de wil om het kinderwerk uit te breiden en te verbeteren wel degelijk aanwezig alleen heeft men nog die extra push nodig die door de Cmv'er en sociaal cultureel werker gegeven kan worden. De Cmv'er zal in dit proces een belangrijk tussenpersoon worden, zij zal meedenken bij het maken van het beleid, het ontwikkelen van activiteiten programma's, het ontwikkelen van programma's voor de vrijwilligers in de centro di barrio's etc. De Cmv'er zal een cruciale rol spelen bij het organiseren, programmeren, contact leggen, begeleiden en beoordelen. De Cmv'er heeft in Nederland een brede kennis van theorieën en methodieken opgedaan en kan op basis van die kennis van alle domeinen een belangrijke bijdrage leveren bij het opzetten en uitvoeren van het idee: Kinderwerk op Aruba.

Hoofdstuk 5 Is het mogelijk?

Sociaal cultureel werk in brede zin is op te vatten als sociaal agogische dienstverlening aan individuen, groepen en organisaties die gericht is op hun cultureel en maatschappelijk functioneren in de samenleving. Het aangrijpingspunt voor dat sociaal cultureel functioneren is overwegend, maar niet uitsluitend, de vrije tijd van de mensen en hun besteding daarvan. De sociaal cultureel werker en Cmv'er is de mensen behulpzaam bij het voor henzelf zinvol invullen van hun vrije tijd en het vormgeven van hun culturele leven (Spierts, 1998).

De vraagstelling van deze scriptie was bedoeld om erachter te komen of het idee: kinderwerk op Aruba überhaupt mogelijk zou zijn. Aan de hand van de gegevens kan er een antwoord gegeven worden op de vraagstelling. Belangrijke informatie is vooral waarom de Cmv'er voor dit proces belangrijk is en wat zij in huis heeft dat haar zo belangrijk maakt. Verder wordt het hele stuk samengevat met daarbij de conclusies en aanbevelingen die van groot belang zijn voor het verder ontwikkelen van het idee: kinderwerk op Aruba.

5.1 Expertise van de Cmv'er

Het beroep Cmv heeft verschillende voordelen die goed gebruikt kunnen worden voor het verbeteren van het kinderwerk op Aruba. Oriënteren en contactleggen maakt in enig opzicht het fundament uit van het handelen van de Cmv'er. Bij het oriënteren verkent de Cmv'er individuele en collectieve behoeften, signaleert maatschappelijke problemen en vormt zich een beeld van de mensen en de organisaties met wie zij gaat werken. Minstens zo belangrijk is dat de Cmv'er contacten kan leggen en onderhouden. Affiniteit met de mensen op wie het werk zich richt, is daarvoor een eerste maar niet voldoende vereiste. De professional moet perspectieven en mogelijkheden voor ontwikkeling kunnen opsporen in de contacten die zij aangaat.

Het oriënteren en contacten leggen geeft vaak aanleiding tot het ontwikkelen van programma's en projecten. Als antwoord op een signalement of een geconstateerde behoefte, bedenkt, ontwerpt, ontwikkelt en evalueert de Cmv'er activiteiten voor en met mensen op wie het werk zich richt. Maar de Cmv'er kan zich ook beperken tot het ondersteunen van mensen die zelf activiteiten willen ontplooiën. Bij organiseren en programmeren wordt het vraaggericht ontwerpen steeds belangrijker; de klant helpen om zijn vraag te formuleren, voorwaarden te scheppen voor de zelfwerkzaamheid van de klant en de klant bij de invulling en vormgeving ondersteunen.

De begeleiding van de Cmv'er kan de vorm aannemen van het ontwikkelen van competenties op sociaal en cultureel gebied, het stimuleren van het gebruik van recreatieve en culturele activiteiten, het adviseren bij zelforganisatie van doelgroepen, het bieden van individuele opvang en advies, zoals het doorverwijzen naar instellingen voor hulpverlening. De toegevoegde waarde van de professional kan bestaan uit het bieden van steun, het scheppen van vertrouwen, het aangeven van structuur, het bevorderen van interactie, het bemiddelen bij conflicten enz. (Spierts, 1998).

De Cmv'er werkt altijd in het kader van een organisatie. De aard en omgeving van de organisatie kan verschillen maar van de Cmv'er wordt er verwacht dat zij een bijdrage levert aan de werkorganisatie. Dat houdt in actief meedoen aan het werkoverleg en de planning van de financiën en het personeel. Het andere deel is

het beheer van de voorzieningen die nodig zijn voor activiteiten die de professional organiseert zoals, accommodatie, materiaal, geld enz.

De Cmv'er levert een bijdrage aan de beleidsontwikkeling in de eigen organisatie. Dit betekent informatie over het werkgebied bijhouden en analyseren, rapporteren aan andere instanties om het werk zo te kunnen verantwoorden en als kerntaak, het tot stand brengen van nieuwe vormen van samenwerking. De Cmv'er moet ontwikkelingen die zij in het werkgebied signaleert kunnen omzetten in nieuwe initiatieven. Hier zijn van belang de inhoudelijke overwegingen en het strategisch werken. De Cmv'er moet de kunst verstaan om afspraken in samenwerking vorm te geven, maar tegelijkertijd eigen accenten te blijven aanbrengen.

De kerntaak bij beleid en ontwikkeling is het onderhouden van de eigen professionaliteit en het leveren van een bijdrage aan de ontwikkeling van de professie. Van de Cmv'er wordt verwacht dat zij haar professioneel handelen voortdurend bijstelt en ontwikkelt. Niet alleen door studie van ontwikkelingen op haar vakgebied en deelname aan deskundigheidsbevordering, maar ook door permanente reflectie op haar eigen handelen (Spierts, 1998).

5.2 Geschied kinderwerk voor Aruba

Uit de opgezochte informatie is gebleken dat Aruba wel beschikt over verschillende vormen van kinderwerk maar dat dit nog op particuliere basis gebeurt. De enige georganiseerde instanties zijn bijvoorbeeld de padvinderij, de sportclubs, Centro Juvenil Wachington en de YMCA. Deze instanties hebben een geheel eigen formule waar zij mee werken. De Cmv'er zou bij deze instanties als ondersteuning kunnen dienen tijdens het stimuleren van samenwerking onderling. Zoals er in Nederland geconstateerd is dat samenwerking een belangrijk punt is, zal dat op Aruba ook een hoofdzaak moeten worden.

In Nederland zijn er verschillende vormen van kinderwerk, de wijkomstandigheden zijn beslissend voor de vorm van kinderwerk die gebruikt wordt. Door de grote achterstandssituaties die er in Nederland zijn op het moment is er gekozen voor de Brede buurt school aanpak. Deze aanpak is goed voor die wijken want dan krijgen alle kinderen gelijke kansen. De scholen kunnen samenwerken om zo de achterstand te verminderen. Ook is gebleken dat deze vorm, de Brede school, niet alleen voor achterstandswijken van belang is maar ook voor de beter gestelde wijken. Het systeem van de Brede school dat gebruikt wordt kan eigenlijk bij alle wijken worden toegepast. Sommige doelstellingen moeten bijgesteld worden maar de hoofkern, het samenwerken blijft hanteerbaar.

De Brede school aanpak is een goed plan die nog elke dag bijgesteld wordt. Ook al zijn de vooruitstreven goed, dat betekent niet dat het allemaal feilloos loopt. Er zijn verschillende haken en ogen die nog niet aan elkaar vastzitten. Dit heeft als gevolg dat er zaken zijn die niet zo soepel lopen. In Nederland is gebleken dat de wil er is en de samenwerking ook. Men is bereid om hard te werken om de doelen te bereiken en elk hobbeltje dat men onderweg tegenkomt wordt strategisch en methodisch afgehandeld. Zoals op de kaart uit het Jaarbericht 2003 is te zien, zal de Brede school in de komende jaren over heel Nederland zich uitbreiden. De samenwerking met scholen en instanties die van belang zijn, wordt steeds beter. Dit met als vooruitzicht dat de kinderen in alle vormen en soorten, gelijke kansen krijgen om vooruit te komen.

Aruba is een klein eiland vergeleken met Nederland maar kampt met hetzelfde probleem als het gaat om kinderen. Er zijn veel alleenstaande ouders en als er twee ouders zijn is het meestal zo dat beide werken. Dit maakt het opvoeden van kinderen moeilijker. Met hulp van de Brede school aanpak kunnen kinderen in een veilige omgeving betere kansen krijgen. De scholen en ook instanties die van belang zijn voor dit project moeten eerst een netwerk opbouwen en vertrouwen in elkaar krijgen. De Cmv'er kan ondersteuning geven tijdens het opbouwen van de netwerken. Ook kan de Cmv'er een analyse maken van de wijken en hun situatie. Door een analyse te maken van de wijken op Aruba, kan men erachter komen hoe de sociale kaart eruit ziet en ook welke wijken in nood zijn en welke wijken dus als eerste aan bod moeten komen.

Kinderopvang is in de jaren steeds meer gaan groeien. Kinderopvang geeft ouders de mogelijkheid om arbeid te kunnen verrichten. Er zijn wel enige tegensprekers over het kinderopvang maar gezien de grote aantallen van succes staan die tegensprekers op heel dun ijs. Naar mening van de Cmv'er is kinderopvang bevorderend voor de sociale ontwikkelingen van het kind en kan het in principe geen kwaad. Wel moeten de ouders samenwerken met de leidsters en het beste voor het kind altijd centraal stellen. Op Aruba is het zo dat kinderopvang op het moment nog zonder een duidelijk structuur verricht wordt. De overheid heeft wel een beleid opgesteld voor de kinderopvang, dit betekent dat het structuur, kwaliteit en de regelgeving van de kinderopvang in de komende jaren verbeterd zal worden. Kinderopvang moet een uitgebreidere functie krijgen, niet alleen het opvangen van kinderen tijdens werkuren. In Nederland is er naast de kinderopvang ook de peuterspeelzalen. Aruba is heel klein en het is niet nodig om deze twee apart op te zetten wel zou het goed zijn om een combinatie hiervan te maken met een eigen stijl natuurlijk.

De Naschoolse opvang is nog een mogelijkheid voor kinderkwerk op Aruba. Er zijn al een aantal instanties die zich bezighouden met de naschoolse opvang n.l. Traimerdia en de YMCA. Kinderen hebben een veilige omgeving waar zij en huiswerk en vrije tijdsactiviteiten kunnen uitvoeren. De sociale cohesie onder de kinderen wordt op deze manier gestimuleerd en de kinderen leren delen, anderen respecteren en luisteren. Het enige waar nog niet genoeg aandacht aan besteed wordt zijn de schoolvakanties. In Nederland bestaat er de mogelijkheid om kinderen tijdens schoolvakanties ook opvang te bieden, dit zou op Aruba ook een mogelijkheid moeten worden. De Cmv'er kan haar kennis delen met de werknemers op Aruba. De mogelijkheden die er in Nederland zijn om kinderen tijdens schoolvakanties ook opvang te bieden moet mogelijk zijn op Aruba. Zomerkamp, vakantie activiteiten etc. zijn ook vormen van kinderkwerk die als taak hebben kinderen in hun vrije tijd te vermaken en met als doel de kinderen iets nieuws en productiefs bij te leren.

Naast deze drie vormen van kinderkwerk bestaan er buurthuizen die activiteiten organiseren voor kinderen die in de wijken wonen. In Nederland beschikken de meeste buurthuizen van subsidie van de overheid en een bijdrage van de ouders. Met deze twee vormen van inkomen kan de buurthuis activiteiten uitvoeren. Zoals in hoofdstuk 1 uitgelegd wordt, zijn er verschillende soorten activiteiten die voor jong en oud georganiseerd worden. Het systeem dat in Nederland gebruikt wordt is niet uniek want over de hele wereld wordt die vorm gebruikt. Alleen wordt het per omgeving aangepast aan de doelgroep, cultuur, wensen en behoeftes etc. Op Aruba zijn er verschillende centro's di barrio die de mogelijkheid hebben om activiteiten voor kinderen te organiseren. Alleen gebeurt dit door het bestuur of door

ouders die een handje meehelpen. Dit maakt dat de prioriteiten snel veranderd worden. De meeste centro's worden uitgehuurd en zo niet worden er fundraising evenementen georganiseerd om het gebouw op te kunnen kanppen. Hier is niks mis mee maar wel is het zo dat het inzetten van een professional betere resultaten kan leveren, de bedoeling van een centro is voor de wijk, voor de buurtbewoners, als ontmoetingsplek.

De buurthuizen in Nederland hebben kinderwerkers, jongerenwerkers en ouderenwerkers. Deze zijn gespecialiseerd in hun vak en zoeken naast de recreatieve vorm ook andere vormen die leerzaam zijn voor kinderen, jongeren en ouderen. Wat vooral belangrijk is het kind centraal stellen en het beste uit een kind halen. Door een voetbal wedstrijd te organiseren haal je op dat moment het beste uit het kind op recreatief gebied maar wat gebeurt er als de wedstrijd achter de rug is? Hier kan de Cmv'er een handje helpen. Zij kan de mensen begeleiden bij het programmeren, organiseren en uitvoeren van de activiteiten. En niet alleen voor even maar met het vooruitstreven dat de mensen die nu tijd stoppen in de centro's di barrio, ook later betere resultaten hebben. De Cmv'er zal in dit proces kunnen dienen als begeleider en leidinggevende. Zij zal kunnen zorgen voor cursussen, workshops en begeleiding aan vrijwilligers die werkzaam zijn in de centro's di barrio.

5.3 Competenties van de Cmv'er

De Cmv'er heeft verschillende competenties die belangrijk zijn voor het idee; kinderwerk op Aruba, vooral de competenties die in Segment 1 en 2 voorkomen. Uit onderzoek is gebleken dat Aruba al beschikt over verschillende vormen van kinderwerk. Er wordt hard gewerkt om deze uit te breiden maar ook valt op dat er nog enig professionaliteit mist.

Programmeren, organiseren, begeleiden en leidinggeven zijn vier van de Cmv'er kerntaken en deze worden telkens door nieuwe ontwikkelingen bijgestuurd en aangepast. Doordat de Cmv'er kennis heeft van het Arubaanse cultuur en ook van de Nederlandse denkwijze, bestaat de mogelijkheid dat een samenwerking tussen die twee goed zal kunnen verlopen. Als Cmv'er moet je beschikken over de mogelijkheid om jezelf te verplaatsen in een ander. Denken en voelen zoals de doelgroep dat doet.

Een Nederlander heeft gauw de neiging even te vertellen hoe het eigenlijk moet gaan. Het idee: kinderwerk op Aruba is ontstaan omdat het de Cmv'er is opgevallen dat het bestaande kinderwerk een beetje hulp kan hebben. Het is niet de bedoeling dat de Cmv'er even gaat vertellen hoe het allemaal moet, juist niet. Het is de bedoeling dat een professional bijspringt en kennis uitdeelt en meehelpt bij het verbeteren en uitbreiden van wat er al bestaat. De bestaande mogelijkheden kunnen verbeterd worden en de Cmv'er kan hierbij helpen. De Cmv'er heeft een bepaalde werkwijze die zij hanteert en deze wordt verdeeld onder verschillende competenties. De belangrijkste zijn steeds terugkerend maar krijgen door de steeds wisselende trends altijd een ander kleur jasje.

De Cmv'er heeft vijf belangrijke kerntaken die steeds terugkomen, deze kerntaken kunnen beschouwd worden als de bijbel van de Cmv'er. Deze vijf kerntaken zullen nauwkeurig gevolgd moeten worden wil de Cmv'er resultaat boeken. Aan de hand van deze punten kan de Cmv'er een beeld maken van elk situatie en aan het werk gaan. Er is niet een bepaalde volgorde wat gevolgd moet worden want elke situatie heeft een ander aanpak nodig. *Het leggen van contacten* is een principe wat altijd ergens bovenaan zal blijven staan. Zonder een netwerk of contacten met de klant, en/of andere belanghebbende, kan de Cmv'er haar werk nooit volledig ontplooiën.

Realties aangaan is een belangrijke voorwaarde wil de Cmv'er haar perspectieven tot ontwikkelingsmogelijkheden vergroten.

Andere kerntaken zoals het *organiseren en programmeren van activiteiten* is nog een onderwerp waar de Cmv'er zich altijd mee bezig zal houden. Het programmeren heeft betrekking op het bedenken, ontwerpen, ontwikkelen en evalueren van activiteiten. Maar ook de werkzaamheden die nodig zijn om groepen te ondersteunen bij het zelf opzetten van activiteiten. Het organiseren kan worden opgevat als het zodanig arrangeren van de noodzakelijke bestandsdelen die bij een activiteit komen kijken, dat deze activiteiten succesvol kunnen verlopen.

Bij *het begeleiden van deelnemers en vrijwilligers* ligt de nadruk op het stimuleren tot zelfwerkzaamheid en tot het zelf verantwoordelijkheid nemen. Afhankelijk van de situatie van de deelnemer of vrijwilliger probeert de sociaal cultureel werker diens ontwikkeling te volgen of juist bij te sturen.

Naast het organiseren en programmeren van activiteiten en het begeleiden en leidinggeven is het ook belangrijk dat de tent goed loopt. De Cmv'er houdt zich niet alleen bezig met de inhoud van een werkinstelling maar ook het uiterlijk daarvan. Dit doet zij door een *bijdrage leveren te aan het beheer en bestuur* van de werkinstelling door actieve deelname aan de planmatige structurering en voor de activiteiten noodzakelijke voorzieningen beheren.

Als laatste kerntaak heeft de Cmv'er *het instellingsgericht werken; beleid en ontwikkeling*. Deze taken hebben betrekking tot het onderhouden, analyseren en rapporteren van informatie over het werkgebied. Deze gegevens en signalen moeten door de Cmv'er kunnen worden omgezet in een aanbod voor het werkgebied. Ook moet de Cmv'er zich kunnen verantwoorden en legitimeren over haar aanbod en haar werkwijze. Onderzoeksvaardigheden is hier een vereiste.

5.4 Conclusies en aanbevelingen

Conclusie

Aruba is een klein eiland wat zich voornamelijk richt op de toeristen. Maar om deze toeristen goed van dienst te zijn is het ook belangrijk dat de inwoners op het eiland zelf ook tevreden zijn. Hiervoor moeten er goede voorzieningen zijn zowel voor de volwassenen als voor de kinderen. Kinderen zijn onze toekomst en moeten alle mogelijke kansen kunnen krijgen die er bestaan. Op school wordt er hard gewerkt aan het goed vormen van de breinen van de kinderen. Na school moet er ook hard gewerkt worden aan de sociale ontwikkeling van kinderen. De slogan zegt niet voor niets; *Aruba, one happy island!*

Het is gebleken dat de mogelijkheden die er op het eiland zijn voor kinderen na school, voor het grootste deel op particuliere basis gebeurt. Gesubsidieerde mogelijkheden zijn gering en vaak niet gericht op de ontplooiing van kinderen. De centro's di barrio hebben meestal geen professional die zich voornamelijk bezig houdt met in dit geval, het kinderwerk. Wel is het zo dat er voldoende animo is om hier verbetering in te brengen alleen valt er nog veel te wensen over de financiële mogelijkheden.

De Cmv'er heeft kennis van het Arubaanse cultuur, wensen en behoeftes. Ook heeft de Cmv'er kennis van de Nederlandse werkmethode op het gebied van kinderwerk.

Om dit plan mogelijk te maken moet er een sociale kaart gemaakt worden van de scholen, instanties voor kinderen, centro's di barrio op het eiland. De centro's di barrio die al in volle gang zijn hebben aanvullende cursussen nodig om de werkwijze te verbeteren en professionaliseren. Ook moet er een kwaliteitsbeleid komen niet alleen voor de kinderopvang maar ook voor het onderhoud en geruk van de

gebouwen in de barrios. Veiligheid is en blijft een hoge prioriteit als het gaat om mensen en in dit geval zijn de kleinere onder ons, de kinderen. Zoals in hfd. 2.4 gelezen kan worden, zijn de begebouwen van de centro's niet meer zoals ze horen te zijn. Doordat er geen controlerend orgaan is die het opbouw werk is zijn geheel beschermt, zijn en de gebouwen en het werk flink verwaarloosd. De Cmv'er zou hier verandering in kunnen brengen door de contacten weer op te bouwen, een beleid op te stellen, opbouw werkers inschakelen etc.

Aanbevelingen

Na het verichtten van dit onderzoek zijn er verschillende dingen in het licht komen staan. Voor de Cmv'er zijn er veel dingen een stuk duidelijker geworden en ook heeft de Cmv'er aan de hand van dit onderzoek voor zichzelf kunnen ondervinden of het idee; kinderwerk op Aruba een realistisch en logisch plan is.

Het idee is wel logisch gezien de goede werkzaamheden het in Nederland verricht heeft en met de ervaringen die de Cmv'er heeft als professional in het vak zou zij in samenwerking met de Arubanen een mooi plan in elkaar kunnen zetten. Het enigste wat in de weg zit, is de regering en haar hele aparte manier van denken. Het is en blijft moeilijk om met een 'small minded' politieke geest te werken maar dat betekent niet dat het niet mogelijk is. De Cmv'er is ervan overtuigd dat als er genoeg bewijs is naar de essentie en noodzaak van dit plan dat de samenwerking en medewerking ook vanzelf zal komen.

Aanbevelingen op een rij:

- De centro's di barrio moeten beter benut worden, de gebouwen worden verwaarloosd terwijl zij goede diensten kunnen leveren aan het opbouw werk in zijn geheel.
- Er moet een beleid opgesteld worden voor de centro's di barrio, het belang en de noodzaak van deze centro's moet voorop komen te staan en duidelijk worden aan de buurtbewoners, ouders en de regering.
- Vrijwilligers die werkzaam zijn in de centro's moeten bijscholing krijgen om zo het werk wat zij doen nog beter uit te kunnen voeren. De doelstellingen moeten op één lijn komen te staan, het kind een handje helpen bij zijn of haar ontwikkeling en opvoeding.
- Er moeten opbouw werkers aangenomen worden die zich specifiek richten op de doelgroepen en het goed en het zinvol besteden van hun vrije tijd.
- Er moet een netwerk opgesteld worden tussen scholen, instanties gericht op kinderen, de overheid die de subsidies beschikbaar stellen maar vooral met de buurtbewoners.
- Kinderopvang moet met het nieuw opgestelde beleid verbeteren en bij blijven met de nieuwe ontwikkelingen. Leidsters moeten de mogelijkheid krijgen om bij te scholen, op de hoogte te blijven van nieuwe ontwikkelingen etc.
- Er moet een netwerk onder alle kinderopvangs komen, het uitdelen van kennis aan elkaar kan de kwaliteit alleenmaar verbeteren.
- De functie van de kinderopvang moet duidelijk naar voren gebracht worden, kinderopvang heeft als functie: ontspanning, ontmoeting en ontwikkeling en als laatste opvang.
- De Brede school aanpak is een goede manier om het probleem van de verwaarloosde centro's di barrio op te lossen. Door het gebouw een functioneel gebruik te geven kunnen kosten verdeeld worden, de doelstellingen in samenwerking gehaald worden en de doelgroep kan tevreden gesteld worden. Ook de doelstellingen van de Brede school worden behaald, zoals vergroten van de leefbaarheid, sociale cohesie en veiligheid.

- De Naschoolse opvang moet vooral doorgaan met haar functie op het moment en moet tegelijk werken aan het uitbreiden van de doelstellingen om zo een beter product aan te kunnen bieden.
- Het is belangrijk om het kind centraal te houden want uiteindelijk gaat het hier om het vermaken van kinderen in hun vrije tijd. Samenwerking is erg belangrijk om betere resultaten te kunnen bereiken, hier kan niet genoeg nadruk op gelegd worden. Kinderwerk creëert een milieu waar kinderen hun overige vrije tijd kunnen doorbrengen. Kinderen moeten begeleid worden in hun groei naar meer zelfstandigheid en verantwoordelijkheid en het kinderwerk kan hier een bijdrage aan leveren.

Hoe kan ik als CMV'er de vernieuwde ontwikkelingen in het Nederlandse sociaal-cultureel kinderwerk gebruiken voor het ontwikkelen van een kids center op Aruba?

Antwoord op deze vraag is nog maar het begin van een hele lange weg naar verbetering. Aruba is een eiland wat nooit echt gesproken heeft van armoede, achterstand of tekortkomingen. Wel is gebleken uit onderzoek dat de belangrijkste mensen een beetje vergeten worden. De kinderen van nu zijn de toekomst en als zij nu geen geweldige mogelijkheden krijgen zullen zij nooit de neiging hebben om naar meer te vragen. Om het kinderwerk een betere structuur te geven moet de Cmv'er in samenwerking met de Arubanen een plan opzetten. Dit onderzoek heeft antwoord gegeven op de vraagstelling. Het idee: kinderwerk op Aruba is mogelijk en met veel hard werk zal het in de toekomst ook in zijn werking gezet worden. Dit is de eerste stap geweest, het uitvinden of het mogelijk is of niet. Nu dat de Cmv'er haar thema analyse heeft gedaan kan zij verder met de volgende stap, het bespreekbaar maken van dit concept, contacten leggen en uitvinden welke ideeën er nog meer zijn.

Nawoord

Kinderwerk op Aruba is een onderwerp wat de Cmv'er erg aanspreekt. Niet alleen omdat zij het werken met kinderen leuk vindt maar omdat het ook werkelijk resultaat boekt. Een kind helpen bij zijn/haar ontwikkeling, een partner zijn bij de opvoeding, een steunpilaar zijn als er iets gebeurt. Dit zijn een paar voorbeelden van wat je kan bereiken met dit werk.

Op Aruba is gebleken dat er genoeg mogelijkheden zijn om het kinderwerk uit te breiden alleen zijn er niet genoeg vakkrachten, professionals etc. De Cmv'er heeft aan de hand van dit onderzoek kunnen achterhalen of er een opening is. Dit is er wel alleen zijn er een paar valkuilen waar eerst aan gewerkt moet worden. De bureaucratie op het eiland is eentje wat soms moeilijk is om doorheen te prikken. De Cmv'er is ervan overtuigd dat met genoeg feitelijk bewijs de politieke geesten moeten inzien hoe belangrijk het is om de kinderen van goede mogelijkheden te voorzien. Hierbij komt kijken dat het Arubaanse cultuur een bepaalde gebruiksaanwijzing heeft. Er is een methode wat het beste zou werken zogeheten de Socrates methode. De Cmv'er moet niet gezien worden als de baas van het project maar als kennisdeskundige die stuurt, coacht en ondersteunt. Doordat de Cmv'er zelf Arubaan is en genoten heeft van een Nederlandse opleiding heeft zij twee dingen in haar voordeel. Kennis van de cultuur van de doelgroep en kennis van het vak.

De volgende stap is om een sociale kaart te maken van de wijken op het eiland. Kijken naar de financiële status van de centro's di barrio, zoeken naar belanghebbenden, netwerken opbouwen etc. Dit zijn allemaal punten waar aan gewerkt moet worden wil het idee: kinderwerk op Aruba echt in zijn werking worden gezet.

Literatuurlijst

- Brugman, H. En D. Winkels (.). *Buurt ontwikkelingsmaatschappijen*.
 Cup, P. (2001). *Kinderen centraal: weten, zien en doen in het kind*.
 Dijk, M. van en P.J.C.M. Nieuwenhuizen van den (red.) (1999- 2004) *Info buitenschoolse opvang*.
 Eijkeren, M. van (1995). *Leren in kindercentra 1, de individuele ontwikkeling van het kind tweede druk*.
 Fritschy, M. (2003). *Focus op kinderen: een observatiemethode*
 Hajer, F.(1989). *Rondom Kinderwerk, een overzicht van organisaties die van belang zijn voor kinderwerk*.
 Hajer, F. (1990). *Ontwikkelingen in het kinderwerk, een studie naar kinderwerk in deze tijd*.
 Heinsius, J. En A. Berenschot (1997). *Werken met kinderen, begeleiding van vrijwilligers in het kinderwerk*.
 Hol, A. (red.).(.) *Kinderopvang als beroep, Handboek voor opleiding en praktijk*.
 Jansen, H. (1991). *Kinderwerk, profiel van een werksoort, een visie op inhoud methoden en organisatie*.
 Kelderman, I. (2002). *Straakhoekwerk*.
 Kunst, (1994). *De kunst van de kinderopvang / Commissie Kwaliteit Kinderopvang*.
 Meijvogel R. (1996). *Buitenschoolse opvang, theorie en praktijk*.
 Oenen, S. van, Valkestijn M. (2003). *Welzijn in de brede school, partners voor levensecht leren*.
 Nijburg, A. (1998). *Hoe zit het met...beroepen*.
 Oenen, S. van (2001). *Sociale competentie en de brede school*.
 Oenen, S. van (red.). (1999). *Starten met de brede school*.
 Reezigt, G.J. van (red.). (2000,2001). *Voor en vroegschoolse educatie*.
 Rijnen, J. (1995). *Sterk Kinderwerk probleemgericht werken op maat, sociaal cultureel jeugdwerk*.
 Sanderse, E. (1993) *'t Is maar voor even: ervaringen van en met kinderen*.
 Singer, E. (1993). *Kinderopvang: goed of slecht?*
 Studulski, F. en Klopogge J. (red.) (2003). *Breed uitgemeten, kwaliteit en opbrengsten van de brede school*.
 Schipper, C. De(red.). (2003). *Pedagogische kijk op kinderopvang*.
 Veen, R. van der en H. Netten van (1996). *Informeel leren, een bijdrage aan de methodiek van vorming in het sociaal-cultureel werk*.
 Verhees, F. (2003). *Brede school, brede aanpak*.
 Zwier, B. van (red.) (1989). *Kinderopvang, zorgen voor de generatie van morgen*.

Artikels/ Tijdschriften:

- Brede scholen in Nederland, Jaarbericht 2003
 Paula, M. / Nederlandse Antillen & Aruba Van Reemst, 1998
 Dr. S.M.D.E. Peterink, VOS/ABB; De Brede School: historie en ontwikkelingen PO VO (25 maart 2002)
 Monitor uitbreiding kinderopvang 2003, vierde meting naar de status van de uitbreiding van de kinderopvang in Nederland, november 2003
 Voor en naschoolse opvang De Viervoeter juni 1997
 Welzijn, Onderwijs en de brede school, Activiteiten met kinderen; Landelijke rapportage 2002

Bronnen:

www.nizw.nl
www.skon.nl
www.kdvkiekeboe.nl/naschoolseopvang
www.stichtingwelzijnwinterswijk.nl
www.nldata.nl
www.scp.nl
www.pedagogiek.leidenuniv.nl
Biblioteca Nacional Aruba
Directie Sociale Zaken, Aruba
Instituto di Cultura, Aruba
IDEFRE (Directie Sportzaken van Aruba)

INDEX

Kinderwerk: Clubs en andere activiteiten voor kinderen in de basisschoolleeftijd, die georganiseerd worden binnen het sociaal cultureel werk, de speeltuin en de identiteitsorganisaties zoals Scouting. De activiteiten van het kinderwerk hebben een recreatieve en educatieve functie.

Kinderopvang: het bieden van goede verzorging en opvoeding aan kinderen, op een wijze waarmee de ouders tevreden zijn. De kwaliteit van de kinderopvang dient dan ook te worden bepaald door het verantwoord vervullen van de functie opvang

Brede school: Een Brede school kan zich profileren op verschillende vormen van leren, opvang en vrijetijdsbesteding, kwaliteit van leefomgeving, dienstverlening, zorgverbreding, samenwerking, afstemming en combinaties hiervan.

Naschoolse opvang: naschoolse opvang is opvang na schooltijd. Wanneer een voorziening alleen opvang na schooltijd en in de schoolvakanties biedt, wordt de hele voorziening naschoolse opvang genoemd.

CMV: Culturele Maatschappelijke Vorming

GOA: Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid

GGD: Gemeentelijke Geneeskundige Dienst

SIS: Scholen in de Samenleving

CAO: Collectieve Arbeidsovereenkomst

Asociacion di Trabao di Hubentud na Aruba: Stichting voor jeugd werk op Aruba

Fundacion pa nos muchanan: Stichting voor onze kinderen

Fundacion telefon pa hubentud Aruba: Stichting telefoon voor jeugd Aruba

Fundacion Guiami: Stichting Guiami

Casa Cuna: een tehuis voor kinderen tot zes jarige leeftijd.

Imelda Hof: een tehuis voor kinderen van zes tot dertien jarige leeftijd.

Cas pa hubentud: Huis voor de jeugd vanaf dertien jaar.

Fundacion desaroyo educativo comunitario: Stichting educatieve samenlevingsontwikkeling

YMCA: Young Man's Christian Association

Trai merdia: Na middag; naschoolse opvang en huiswerkbegeleiding

Barrio's: wijken

Centro di barrio: buurtcentrum